

Anglosaxiskt vs kontinentalt

Lyckas IFRS harmonisera internationella skillnader
för redovisning av goodwill?

Eddy Löving
Daniel Sjölund Söderlind

Luleå tekniska universitet

C- uppsats

Företagsekonomi

Institutionen för Industriell ekonomi och samhällsvetenskap
Avdelningen för Redovisning och styrning

Förord

Ett stort tack till vår handledare Anders Nilsson för inspiration och vägledning under uppsatsens gång. Vi vill även tacka deltagarna i vår seminariegrupp för den värdefulla information de bidragit med.

Luleå, Maj 2008

Daniel Sjölund Söderlind

Eddy Löving

Sammanfattning

Denna uppsats behandlar internationella skillnader och harmonisering av finansiella rapporter med redovisning av goodwill som fokusområde. Vårt övergripande syfte har varit att kartlägga och jämföra svenska och brittiska företags redovisning av goodwill i finansiella rapporter för att kunna dra slutsatser om i vilken utsträckning internationella skillnader lever kvar efter införandet av IFRS, respektive i vilken utsträckning harmoniseringseffekter har uppnåtts sedan införandet av IFRS. För att uppnå syftet har två hypoteser tagits fram med hjälp av vår teoretiska referensram som vi har prövat genom att göra en kvantitativ studie av 96 årsredovisningar fördelade på svenska och brittiska företag från 2005 och 2007. Det resultat som har visat sig tydligast i vår studie är att harmoniseringen av finansiella rapporter får anses ha ökat mellan 2005 och 2007. Att internationella skillnader har överlevt införandet av IFRS har vi också identifierat, om än i en mindre utsträckning än vad som varit förväntat. Vår slutsats av studien är att de positiva harmoniseringseffekterna som skett under införandet av IFRS har bidragit till en minskad betydelse av internationella skillnader mellan svenska och brittiska företags redovisning av goodwill i finansiella rapporter.

Abstract

This thesis deals with international differences and harmonization of financial reports with accounting of goodwill as its main objective. The purpose of the thesis has been to map and compare the use of goodwill in accounting between Swedish and British companies to be able to draw conclusions about the extent to which international differences have survived after the introduction of IFRS, and whether effects of harmonization have taken place after the introduction of IFRS. To achieve the purpose two hypotheses have been created from our theoretical frame of reference. The hypotheses were tested in a quantitative study of 96 annual reports distributed over Swedish and British companies from 2005 and 2007. The most obvious result from our study is the increase in harmonization of financial reports from 2005 to 2007. International differences have also been identified, though to a lesser extent than we had expected. The main conclusion is that the positive effects of harmonization which occurred during the adoption process and of IFRS and beyond, has contributed to a reduction of international differences in accounting of goodwill between Swedish and British companies in financial reports.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 INLEDNING	6
1.1 Problemdiskussion	6
1.2 Syfte	8
2 METOD	9
2.1 Metodval	9
2.1.1 Urval	9
2.1.2 Datainsamling	9
2.2 Tillvägagångssätt vid uppbyggnad av teori	10
2.3 Tillvägagångssätt vid insamlande av empiri	10
2.4 Tillvägagångssätt för analys av empirin	11
2.5 Metodproblem	11
2.5.1 Validitet	12
2.5.2 Reliabilitet	12
2.6 Källkritik	12
3. TEORETISK REFERENSRAM	13
3.1 Anglosaxisk vs Kontinental	13
3.2 Internationella skillnader	13
3.2.1 Finansieringssystem	13
3.2.2 Juridiskt system	14
3.2.3 Beskattningssystem	15
3.2.4 Sammanfattning internationella skillnader	15
3.3 Möjligheter till överlevnad av internationella skillnader under IFRS	16
3.3.1 Öppna valmöjligheter	16
3.3.2 Dolda valmöjligheter och vaga kriterier	16
3.3.3 Uppskattningar	17
3.3.4 Omställningsskillnader	17
3.3.5 Imperfekt övervakning	17
3.3.6 Sammanfattning överlevnadsmöjligheter	18
3.4 Utformande av hypotes 1	18
3.5 Harmonisering	19
3.5.1 Formell harmonisering	19
3.5.2 Materiell harmonisering	19
3.5.3 Harmonisering och goodwill	20

3.6 Utformande av hypotes 2.....	20
4 EMPIRI OCH ANALYS	22
4.1 Immateriell tillgång skild från goodwill	22
4.2 Nedskrivningsprövning av goodwill	22
4.3 Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.....	24
4.4 Grund för återanskaffningsvärdets fastställande	26
4.5 Informationsupplysningar av nyttjandevärde.....	27
4.6 Informationsupplysningar av verkligt värde	29
4.7 Nedskrivning av kassagenererande enheter kopplat till goodwill.....	29
4.8 Sammanlagd uppfyllelsegrad.....	31
4.9 Analys av hypoteser	32
4.9.1 Hypotes 1.....	32
4.9.2 Hypotes 2.....	33
5 AVSLUTANDE DISKUSSION OCH SLUTSATSER	34
5.1.1 Forskningsfråga 1.....	34
5.1.2 Forskningsfråga 2.....	34
5.1.3 Författarnas hypotes	35
5.2 Förslag till vidare forskning.....	35
6 REFERENSER	36
BILAGA 1 Adresser till årsredovisningar.....	38
BILAGA 2 Förklaring av undersökningsmall	40
BILAGA 3 Poängsammanställningar.....	45

1 INLEDNING

I det inledande kapitlet ges en problembeskrivning i form av en problemdiskussion som behandlar relevansen och vikten av vårt valda område. I slutet av kapitlet presenteras frågeställningar och syfte med uppsatsen.

1.1 Problemdiskussion

Internationella skillnader och harmonisering av redovisningsstandarder har under de senaste årtionden varit ett ämne som det flitigt diskuterats och forskats om inom den ekonomiska teorin. Nobes är en av de författare som framförallt varit med och bidragit till utvecklingen på området och har varit en av de ledande förespråkarna för den anglosaxiska och kontinentala uppdelningen gällande internationella skillnader i den utvecklade världen (Nobes, 1988; Lamb, Nobes och Roberts, 1998; Nobes, 1998; Nobes, 2003; Nobes, 2004; Nobes, 2006). Enligt Lamb, Nobes och Roberts (1998) så är de utmärkande särdragen hos anglosaxiska länder att redovisningen är marknadsdriven och att redovisningsstandarder utformas av privata organ för framförallt externa intressenter till skillnad från kontinentala länder vars redovisning ses som starkt statligt sammankopplad. De länder som Nobes (1988) framförallt betraktar som anglosaxiska är Storbritannien och USA. Tyskland och Frankrike är länder som Nobes (1988) betraktar som kontinentala.

Harmonisering av redovisningsstandarder är enligt Canibano och Mora (2000) att betrakta som en process som syftar till att öka graden av harmoni mellan olika finansiella rapporter. Internationella redovisningsskillnader som kan kopplas till den anglosaxiska och kontinentala uppdelningen är enligt Nobes (1998) de största bidragande orsakerna till att en harmonisering av redovisningsstandarder behöver äga rum. Problemet ligger enligt Schipper (2005) i att finansiella rapporter som är utformade efter olika redovisningsstandarder blir svårare att jämföra, vilket skapar hinder för den internationella kapitalmarknadsutvecklingen genom bidragandet av bristfälliga beslutsunderlag för externa investerare. Canibano och Mora (2000) menar dock att harmonisering inte behöver betyda standardisering och uniformitet där alla redovisar på samma sätt. Det viktiga för att kunna anse att en harmonisering ägt rum är att kunna påvisa en ökning av finansiella rapporters jämförbarhet över tiden (ibid).

I och med det obligatoriska införandet av International Financial Reporting Standards (IFRS) inom EU 2005 har börsnoterade företag från både anglosaxiska och kontinentala länder i Europa blivit tvungna att numera följa samma redovisningsstandarder för utformandet av finansiella rapporter (Schipper, 2005). Då IFRS är utformat av det internationellt oberoende organet International Accounting Standards Board (IASB) borde detta enligt Sellhorn och Gornik (2006) betyda att alla företag som nu måste följa IFRS bör kunna anses följa ett anglosaxiskt redovisningssystem där det är den öppna marknaden som driver redovisningsutvecklingen framåt och där externa investerare ses som de finansiella rapporternas viktigaste intressent. Nobes (2006) menar dock att det är olikheter i länders finansieringssystem, juridiska system och beskattningssystem som är grunden till de tidigare internationella redovisningsskillnaderna och att dessa sitter djupt rotade i företags redovisningsbeteenden, vilka därför kan vara svåra att förändra. Nobes (2006) menar även på att dessa tidigare skillnader i de nationella redovisningssystemen har möjligheter att överleva under IFRS då dess föreställningsram till stor del är uppbyggd på bedömningar och valmöjligheter.

Att IFRS redovisningsstandarder innehåller bedömningar och valmöjligheter menar Artsberg (2005, s138) beror på att IASB inte vill undergräva sin egen trovärdighet då den mångkulturella marknaden som ska tillämpa standarderna skulle ha svårt att acceptera ett och samma redovisningsalternativ. Bennett et al (2006) menar dock att det viktigaste med ett redovisningsregelverk är att dess föreställningsram är tydligt definierad begreppsmässigt. Så länge användare utgår ifrån samma definition av viktiga begrepp som relevans, reliabilitet, tillförlitlighet och jämförbarhet leder endast ett mer principbaserat regelverk till ett större behov av professionella antaganden och välgrundade bedömningar (ibid).

En förändring i och med införandet av IFRS som haft stor påverkan på den svenska redovisningen är hur goodwill ska behandlas. Goodwill definieras av Lander & Reinstein (2003) som skillnaden mellan priset som har betalats vid ett företagsförvärv och det sammanlagda värdet för alla identifierbara tillgångar. Enligt IFRS 3 kan goodwill ses som en betalning av framtida ekonomiska fördelar som inte går att enskilt identifiera och inte heller kan redovisas separat. Regelverk som tar upp detta är IFRS 3 (företagsförvärv), IAS 36 (nedskrivningar) och IAS 38 (immateriella tillgångar). Den största skillnaden mot tidigare är att enligt IFRS 3 anses goodwill inte längre ha en bestämd livstid och kan därför inte skrivas av efter dess ekonomiska livslängd. I och med det nya synsättet behövs alltså ett annat sätt att värdera goodwill över tiden vilket har lett till att posten nu istället ska vara kopplad till de kassagenererande enheter som förväntas dra nytta av företagsförvärvet. Goodwillposten ska även nedskrivningsprövas minst en gång varje år för att se om värdet är försvarbart (IFRS 3).

Enligt Lander och Reinstain (2003) är de största problemen med goodwillnedskrivningar att använda lämpliga värderingsmodeller, bedömning av framtida kassaflöden och svårigheten i att kunna separera förvärvat goodwill från internt upparbetad goodwill uppkommen efter förvärvet. Av Lander och Reinstains antaganden kan vi konstatera att alla dessa problem har med valmöjligheter och tolkningar att göra. Detta har även påpekats av Wines et al (2007) som menar på att en ansevärd mängd tvetydighet och subjektivitet är inbäddad i IFRS nya regelverk gällande goodwill och att flertalet antaganden krävs för att kunna göra en värderingsbedömning. Nobes (2006) anser att det tolkningsutrymme som har uppstått skapat möjligheter till att tidigare gällande standarder överlevt införandet av IFRS och att skillnader i hur anglosaxiska och kontinentala länder redovisar goodwill alltså fortfarande kan bestå.

Om vi ställer dessa problem i jämförelse med de effekter som harmoniseringen vill uppnå, blir vi uppmärksamma på att jämförbarhet å ena sidan och relevans och reliabilitet å andra sidan kanske inte tillsammans kan sägas leda till att vi får en bättre redovisningsinformation. Tombretta (2003) menar till exempel att en ökad harmonisering av redovisningsinformation till och med kan vara till nackdel för externa investerare om relevant information går förlorad på grund av det ökade jämförbarhetsbehovet. Samtidigt menar Bennett et al (2006) på att ett regelverk som till stor del tillåter tolkningar och valmöjligheter gör det svårare att uppnå harmoniseringseffekter som jämförbarhet och tillförlitlighet. Detta leder till ett antagande om att den ökade efterfrågan av relevans och reliabilitet som krävs för att goodwill ska kunna accepteras till ett verkligt värde, minskar jämförbarheten företag emellan och kan bidra till fortsatt överlevnad av internationella skillnader kopplade till den anglosaxiska och kontinentala uppdelningen.

Frågeställningar som skulle kunna hjälpa oss att försöka besvara problematiken med utgångspunkt från tidigare diskussion är:

- 1) *Skiljer sig sättet att redovisa goodwill mellan svenska företag noterade på Large Cap¹ och brittiska företag listade på FTSE100² inom tillverkningsbranscherna material, industrivaror och sällanköpsvaror efter införandet av IFRS 3, IAS 36 och IAS 38?*
- 2) *Har harmoniseringen av goodwill i de undersökta finansiella rapporterna från 2005 ökat inom och emellan Sverige och Storbritannien jämfört med de undersökta finansiella rapporterna från 2007?*

1.2 Syfte

Det övergripande syftet med vår uppsats är att kartlägga och jämföra svenska och brittiska företags redovisning av goodwill i finansiella rapporter för att kunna dra slutsatser om i vilken utsträckning internationella skillnader lever kvar efter införandet av IFRS, respektive i vilken utsträckning harmoniseringseffekter har uppnåtts sedan införandet av IFRS.

Delsyfte 1

Att utifrån teorin som behandlar internationella skillnader och harmonisering, utforma hypoteser som kan hjälpa oss svara på i vilken utsträckning dessa faktorer påverkat goodwillredovisningen.

Delsyfte 2

Att testa om de utformade hypoteserna håller i vår analys då de ska jämföras med resultatet från vår studie av de svenska och brittiska företagens årsredovisningar.

Delsyfte 3

Att utforma en egen hypotes utifrån slutsatserna gällande vårt urval om hur det generellt kan tänkas förhålla sig vid redovisning av goodwill i finansiella rapporter under IFRS mellan Sverige och Storbritannien.

¹ OMX:s lista för de företag som är noterade på Stockholmsbörsen som har ett börsvärde på över 1 miljard euro.

² Storbritanniens lista över de 100 företag med störst omsättning noterade på FTSE.

2 METOD

I detta kapitel redogörs tillvägagångssättet och bearbetningen av information till denna uppsats. Kapitlets syfte är att vägleda läsaren och ge en ökad förståelse för uppsatsens genomförande.

2.1 Metodval

För att kunna undersöka om det finns skillnader mellan svenska och brittiska företag gällande upplysningsinformation vid nedskrivningsprövning av goodwill valde vi en kvantitativ ansats. Vi ville med denna ansats erhålla kvantifierbara resultat för att kunna uttyda skillnader vid lämnandet av upplysningsinformation mellan svenska och brittiska företag. I granskningen har vi utgått från företagens årsredovisningar där fokus legat på specifika faktorer i nedskrivningsprövningen av goodwill som sedan sammanställts i en undersökningsmall, se bilaga 2. Undersökningen har omfattat 24 svenska företag och 24 brittiska företag. Detta för att kunna framhäva rimliga analyser och slutsatser om skillnader mellan svenska och brittiska företags informationsupplysningar vid nedskrivningsprövning av goodwill. Anledningen till att vi valt att granska årsredovisningar för både 2005 och 2007 var för att kunna dra slutsatser om harmonisering skett i redovisning av goodwill mellan de olika länderna över tiden.

I enlighet med det kvantitativa angreppssättet har studien gjorts utifrån ett analytiskt synsätt med strävan att klargöra en opartisk verklighet Arbnor & Bjerke (1994, s 97 ff). Vi har utgått från hypoteser framtagna ur vår teoretiska referensram vid skapandet av en undersökningsmall som använts vid granskningar av årsredovisningar. Utifrån den information som samlats in med hjälp av undersökningsmallen har vi analyserat och försökt att förklara och beskriva skillnader och likheter mellan de olika länderna. Utifrån detta tillvägagångssätt får studien en generell karaktär (ibid).

2.1.1 Urval

Vi har valt att inrikta oss mot noterade företag verksamma på Stockholmsbörsens Large Cap lista samt Storbritanniens FTSE100 lista. Vi anser att de största företagen i de olika länderna är i stort behov av att hantera goodwill samtidigt som de har flest externa intressenter beroende av deras finansiella rapporter. För att avgränsa undersökningen valde vi att granska tre branscher på varje lista, innefattande sammanlagt 24 bolag vardera efter bortfall av företag som inte redovisat goodwillposter både 2005 och 2007. Branscherna vi valt att undersöka är Sällanköpsvaror, Industrivaror och Material. Vi valde dessa branscher för att alla består av tillverkningsföretag och att de kan anses representera ett förhållandevis traditionellt sätt att redovisa över tiden där internationella skillnader kan tänkas förbli tydliga efter införandet av IFRS.

2.1.2 Datainsamling

För att förkovra oss i ämnet valde vi att läsa in oss på vetenskapliga artiklar som tagits fram via Luleå tekniska universitetsbiblioteks databaser Ebsco och Emerald. De sökord vi använde oss av var goodwill, impairment, harmonisation, international differenceses, IFRS 3 och IAS 36. Eftersom sökorden var för sig gav oss för många träffar, valde vi att kombinera sökorden med varandra. På detta vis fick vi fram mer specifik litteratur för vårt valda område.

Primärdata är information som inte funnits till hands tidigare och som samlas in för första gången. Den sortens data kan tas fram genom intervjuer, direkta observationer och experiment (Arbnor & Bjerke, 1994 s 241). I undersökning har vi arbetat med sekundärdata vilket är information som redan insamlats (ibid). I undersökningen har årsredovisningar som hämtats elektroniskt från de undersökta företagens hemsidor använts. Anledningen till valet att granska årsredovisningar var att vi ansåg att det var den mest lämpade metoden för undersökning av våra forskningsproblem.

2.2 Tillvägagångssätt vid uppbyggnad av teori

För att kunna bygga upp ett lämpligt teorikapitel kopplat till internationella skillnader har vi valt att använda Tyskland istället för Sverige för att representera det kontinentala synsättet på redovisning. Detta har vi gjort för att tydligare kunna visa på specifika skillnader mellan synsätten och för att det finns en brist på information om svensk redovisning inom den internationella teorin på området. I teorin kommer vi därmed att undersöka skillnader mellan Tyskland och Storbritannien medan vi i empirin kommer vi att undersöka skillnader mellan Sverige och Storbritannien.

Antagandet att Sverige är ett land som kan representera det kontinentala redovisningssynsättet gör vi med utgångspunkt ifrån Artsbergs (2005, 133 ff) historik om den svenska redovisningsutvecklingen. Artsberg (2005, 133 ff) menar på att den svenska redovisningen till stor del är framvuxen ur tyska standarder och att det starka tyska inflytandet från början av 1900 talet har fortsatt att påverka både undervisning av företagsekonomi och lagstiftning av det praktiska användandet. Även om Artsberg (2005, 133 ff) menar att den ökade globaliseringen på senare tid har bidragit med starka influenser från annat håll så har den svenska redovisningen vuxit fram ur ett kontinentalt redovisningssynsätt med dess grundläggande värderingar starkt motiverade och bör därför fortfarande kunna uppvisa dessa kännetecken.

Att det finns skillnader mellan svensk och tysk redovisning är vi dock medvetna om och att använda svenska istället för tyska företag i vår studie kan skapa ett litet glapp i kopplingen mellan teori- och empirikapitlet har vi reflekterat över. Vi har dock inte ansett oss kunna komma runt problemet med den bristande teorin om svenska förhållanden på ett bättre sätt då det är framförallt svenska företag som varit av intresse för oss.

2.3 Tillvägagångssätt vid insamlande av empiri

För att kunna granska vilken information svenska och brittiska företag lämnat vid nedskrivningsprövning av goodwill, utformades en undersökningsmall. Vid utformandet av undersökningsmallen tog vi stöd utifrån en tidigare uppsats skriven av Svensson, Wramell och Rubin (2007) som angav en lämplig metod uppbyggt på ett poängsystem för granskning av hur väl företag uppfyller redovisningskraven i och med införandet av IFRS i årsredovisningar. I vår mall ställde vi upp sju stycken frågor som är framtagna ur IFRS 3, IAS 36 och IAS 38. Genom att granska de utvalda frågorna i undersökningsmallen var avsikten att undersöka hur väl de svenska och brittiska företagen uppfyllt informationsupplysningarna angående goodwill i de finansiella rapporterna. Mallen användes för att granska företagens årsredovisningar som laddats ner från företagens hemsidor, se bilaga 1 adresser till årsredovisningar. Utifrån mallen har vi granskat relevanta noter i årsredovisningarna som behandlat immateriella tillgångar, redovisningsprinciper och nedskrivningsprövningar av goodwill. I granskningen har vi successivt gått igenom frågorna i mallen punkt för punkt för varje företag och sammanställt resultaten i Excel-dokument uppdelade efter branscher, se bilaga 3.

Vid undersökningen använde vi oss av ett poängsystem för att bedöma hur väl företagen uppfyllt upplysningskraven. Poängsystemet är uppbyggt på följande sätt: I de fall ett företag uppfyllt ett specifikt upplysningskrav på ett korrekt sätt har de tilldelats ett poäng. Om företaget däremot inte uppfyllt upplysningskravet har de fått noll poäng. I de fall företaget lämnat information men att den har varit bristfällig har de erhållit en halv poäng. Det är enbart i fråga fem och sex som en halv poäng delats ut och detta eftersom det är frågor som behandlar informationsupplysningar som kräver beskrivningar till antaganden. Maxpoängen för de olika länderna kan skilja sig åt vilket har att göra med hur väl landet i fråga uppfyllt upplysningskraven. När maxpoängen ökat har det berott på att företagen inom landet angett utförligare informationsupplysningar. Efter det att undersökningen slutförts summerade vi ihop alla ettor, nollor och halvpoäng gällande varje delpunkt för samtliga företag inom landet och dividerade detta med den maximala poängen som företagen kunde erhålla sammanlagt. Detta resulterade i ett procenttal som vi benämnt uppfyllelsegrad. Denna uppfyllelsegrad har sedan jämförts mellan och inom länderna 2005 och 2007. Dessa jämförelser har gjorts för att se om upplysningsinformationen förbättrats eller försämrats med tiden. Dessutom har jämförelser gjorts mellan länderna som syftat till att identifiera skillnader i hur väl dessa länder uppfyllt upplysningskraven. För mer ingående beskrivning av undersökningsmallen se bilaga 2.

Genom att använda detta tillvägagångssätt har vi kunnat göra en uppskattning om hur väl de svenska och brittiska företagen inom tillverkningsbranscherna material, industrivaror och sällanköpsvaror uppfyllt upplysningskraven enligt IFRS. Vi har dock inte med denna studie kunnat avgöra kvalitén på företagens upplysningar, utan enbart granskat om upplysningskraven varit uppfyllda eller ej.

2.4 Tillvägagångssätt för analys av empirin

Resultaten från vår undersökning har presenterats i empiri och analys som återfinns i kapitel 4. Vi har valt att sammanföra både empiri och analys i samma kapitel för att underlätta för läsaren att följa med i våra analyser av de empiriska resultaten. Dessa resultat har vi valt att presentera i kronologisk ordning med utgångspunkt från undersökningsmallen. Efter resultatframställning av varje enskild delfråga har analyser därefter framställts kopplade till delfrågan. Analyserna som vi utfört har kopplats tillbaka till teorin inom området i den mån det varit möjligt. I de fall de empiriska resultaten påvisat andra resultat än de som teorin identifierat har vi gjort egna antaganden om varför dessa skilt sig.

2.5 Metodproblem

I den genomförda undersökningen har vi granskat tre branscher i Sverige och Storbritannien och utifrån detta dragit slutsatser om hur dessa uppfyllt informationsupplysningarna angående goodwill i årsredovisningarna. Informationen kan inte bedömas vara tillräcklig för att dra alldeles felfria slutsatser om att resultaten vi fått fram för dessa branscher stämmer överens med övriga företag i Sverige och Storbritannien. Vi får dock en god uppfattning om skillnader och likheter mellan länderna angående deras informationsupplysningar för goodwill inom de undersökta branscherna. Hade vi inom det begränsade tidsutrymmet haft möjlighet att granska samtliga företag noterade på Large Cap-listan respektive FTSE 100-listan givetvis varit att föredra.

2.5.1 Validitet

En uppsats validitet avser att undersöka det som ska undersökas och ingenting annat Thurén (2004, s 22). Utgångspunkten i vår studie har varit att utgå från den framtagna frågeställningen i kapitel ett och skapa en undersökningsmall som passar frågeställningen. Det är utifrån undersökningsmallen som mätningarna utförts. Det är av stor vikt att vi tolkat IFRS 3, IAS 36 och IAS 38 på ett korrekt sätt för att inte göra mätningar utifrån felaktiga tolkningar. Detta har vi försökt undvika genom att ta stöd utifrån en tidigare uppsats skriven på området där en liknande undersökningsmall diskuterats och godkänts av revisor specialiserad på området (Svensson, Wramell och Rubin 2007). De frågor som tidigare undersökningsmallar behandlat har vi sedan kontrollerat med regelverken och utifrån detta formulerat frågor passande för vår egen undersökningsmall. Vi anser att validiteten är hög i vår undersökning då vi granskat årsredovisningar som är det informationsmedel upplysningarna enligt IFRS 3, IAS 36 och IAS 38 ska lämnas i och därmed undersökt det vi ämnat undersöka.

2.5.2 Reliabilitet

Reliabiliteten i uppsatsen behandlar om mätningar eller undersökningar är utförda på ett korrekt sätt Thurén (2004, s 22). Informationen som vi granskat i årsredovisningarna är till viss del tolkningsinformation och kan därför medföra att reliabiliteten i undersökningen minskar. För att öka reliabiliteten har vi tillsammans tagit fram en förklaring till vår undersökningsmall som vi kunnat ta hjälp av vi granskningarna av företagens årsredovisningar. För att kontrollera att vi uppfattat undersökningsmallen på ett jämbördigt sätt granskade vi på var sitt håll de första 5 företagens årsredovisningar för 2005 och 2007. Resultaten av våra granskningar stämde överens och vi ansåg därefter att vi kunde dela upp de återstående årsredovisningarna emellan oss. Vid oklarheter i granskningsarbetet har vi rådfrågat varandra för att på tillförlitligast sätt tolka informationen.

2.6 Källkritik

Årsredovisningarna som vi granskat i vår undersökning anser vi har hög tillförlitlighet då dessa kommer från stora börsnoterade bolag med stort offentligt intresse. Försiktighet får dock beaktas då årsredovisningarna inte enbart framtagits för att följa regelverken, utan de har även som syfte att locka nya investerare och tillfredställa befintliga aktieägare (Seetharaman, Sreenivasan, Sudha, och Yee 2005).

3. TEORETISK REFERENSRAM

Detta kapitel tar upp den teoretiska referensram som vi utgår ifrån i vår uppsats. Inledningsvis diskuterar vi det anglosaxiska och kontinentala synsättet genom att utgå ifrån olika författares syn på indelningen. Vidare går vi igenom anledningar till att det finns internationella skillnader inom redovisningen och anledningar till att skillnader kan kvarstå under IFRS. Avslutningsvis beskriver vi harmonisering och dess koppling till införandet av IFRS.

3.1 Anglosaxisk vs Kontinental

Inom redovisningsteorin har en uppdelning mellan anglosaxiska och kontinentala länder blivit ett så gott som accepterat sätt att se på skillnader mellan redovisningsstandarder (Artsberg, 2005 s 88ff). Nobes (1988) använder sig även han av begreppen anglosaxisk och kontinental och menar på att det finns vissa klara skillnader i hur dessa grupper historiskt sett ser på redovisning. Uppdelningen syftar framförallt till att förklara olika synsätt på redovisning som kan kopplas till bland annat nationella värderingar, kulturella skillnader och politiska effekter.

Även om den anglosaxiska och kontinentala uppdelningen är långt ifrån perfekt då det även finns vissa stora skillnader mellan länder inom samma grupperingar, menar Nobes (1998) att den representerar en tydlig skillnad i vissa grundläggande redovisningsantaganden. Teorin på området är dock inte enhetlig. Författare som Cairns (1997) och d'Arcy (2001) ställer sig frågande till om uppdelningen över huvud taget är relevant och menar på att skillnaderna grupperingarna emellan inte behöver anses leda till olika sätt att redovisa samt att de skillnader som finns inom exempelvis den kontinentala grupperingen kan anses påverka minst lika mycket som skillnader mellan grupperingarna. Cairns (1997) menar även på att ökad internationell harmonisering gör dessa skillnader allt mindre betydelsefulla.

3.2 Internationella skillnader

Nobes (2006) menar på att skillnader i hur ett lands redovisningssystem är utformat och vilka grundläggande värderingar det är uppbyggt på, avspeglas i hur dess finansieringssystem, juridiska system och skattesystem ser ut. Ett annat sätt att se på internationella skillnader är enligt Douppnik och Salter (1995) att betrakta dem som kulturella och politiska effekter på redovisningen. Enligt Nobes (2006) är dock specifika kulturella och politiska effekter svåra att särskilja vilket leder till att författaren istället förespråkar att se dem som faktorer vilka påverkar de tidigare nämnda nationella systemen. Även om länderna inom EU nu har övergått till samma redovisningssystem för koncernredovisning så kan tidigare olikheter på dessa tre områden fortsätta att bidra med skillnader till hur redovisningen utövas i praktiken (ibid).

3.2.1 Finansieringssystem

Enligt Nobes (1998) är finansieringssystemet den största drivande faktorn för hur ett nationellt redovisningssystem ser ut i den mån landet inte är starkt kulturellt influerat av ett annat. Med finansieringssystem syftar Nobes (2006) framförallt på hur företagens ägarstruktur ser ut och på vilket sätt de finansierar sina investeringar. Ding, Richard och Stolowy (2007) identifierar ägarstrukturen som antingen en aktieägarmodell eller som en intressentmodell. Det tidigare syftar till att företag ägs av kortsiktiga externa investerare som förväntar sig maximal nytta för sitt kapital och är mer kopplat till ett anglosaxiskt synsätt. Det senare utgår ifrån att företaget är mer familje-, eller statligt ägt och att ägarna har ett mer långsiktigt perspektiv med främsta syfte att skydda och underhålla sina tillgångar. Detta är mer kopplat

till det kontinentala synsättet (ibid). Även Nobes (2006) identifierar liknande grupperingar som han benämner för insiders, vilka representeras av banker, stat och familj samt outsiders, vilka representeras av privata aktieägare.

Att skillnaderna i finansieringssystem påverkar redovisningen har enligt Ding et al (2007) framförallt att göra med till vem redovisningsinformationen riktas och vilket huvudsakligt syfte den har. Företag som har en intressentägarstruktur har inte samma behov av att lämna ut lika utförliga uppgifter i samma snabba takt som företag med en aktieägarstruktur. Detta beror enligt Ding et al. (2007) på att redovisningsinformationen används olika av dess huvudsakliga intressenter. En kortsiktig aktieägare vill framförallt ha marknadsmässiga värderingar som tar hänsyn till risker och framtida möjligheter samt att de helst vill få tag på informationen innan den ens finns tillgänglig för att kunna göra så nyttomaximerande investeringsval som möjligt. Staten, familjekoncerner och banker är däremot mer intresserade av att få information om att det redovisade värdet inte är överskattat och att alla värden i redovisningen är försvarbara då de ska bidra till att påvisa en kapacitet till framtida överlevnad (ibid). Dessa skilda intressen har lett till att det i länder som Tyskland där intressentägarstrukturen är mer utbredd, framförallt har använt redovisning till anskaffningskostnader och att det i länder som Storbritannien där aktieägarstrukturen är dominerande, lett till redovisning av framförallt marknadsvärden (Nobes 2006).

3.2.2 Juridiskt system

Den teoretiska litteraturen delar enligt Nobes (2006) upp den utvecklade världen i två typer av juridiska system. De två systemen är roman (code) law³ och common law⁴. För utformning av redovisningsinformation har detta haft effekten att länder som Tyskland som framförallt utformat redovisningsregler efter strikta lagar och utgår ifrån ett code law system, har en mer konservativ och standardiserad redovisning där fokus ligger på att alla ska redovisa liknande händelser på ett och samma sätt. I Storbritannien däremot menar Nobes (2006) på att fokus mer har legat på professionella bedömningar vilket syftar till ett common law system och att redovisningsinformationen bör kunna anpassas till den specifika situationen. Den stora skillnaden mellan länderna emellan ligger med andra ord i om det är omständigheterna eller innehållet i lagtexten som legitimerar handlingar inom det juridiska systemet.

Nobes (2006) menar även att skillnader i juridiska system beror på vart och av vem redovisningsreglerna utformas. I Storbritannien har redovisningsstandarder skapats inom den privata sektorn av landets redovisningsprofession med utgångspunkt för aktieägarna som huvudintressent. I Tyskland är det istället staten som har haft den betydande rollen för framtagning och utveckling av landets redovisningsstandarder vilket har medfört fokus på stat och borgenärer som huvudintressenter (ibid).

Enligt La Porta, Lopez-De-Silanes, Shleifer, och Vishny (1997) går det att finna en tydlig koppling mellan common law-system och en stark marknadsekonomi. Författarna menar att detta beror på att redovisningsstandarder som utformas inom den privata sektorn tenderar att skydda investerare bättre vilket leder till att privata aktieinvesteringar blir en säkrare och mer etablerad finansieringsmetod. Ball, Kothari och Robin (2000) finner att länder som använder sig av code law-system är sämre på att ta upp ekonomiska förluster när de inträffar för att istället redovisa dem vid ett senare skede för att jämna ut resultatet över tiden. Ball et al (2000) finner även att dessa länder är sämre på lämna detaljerad information om hur deras

³ Ett försök till svensk översättning blir stadgebaserade lagar

⁴ Ett försök till svensk översättning blir bedömningsbaserade lagar.

redovisade resultat är framtagna. Även senare forskning har identifierat liknande skillnader mellan common- och code law. Bushman och Piotroski (2006) menar på att länder som utgår ifrån common law system har högre kvalitet på sin redovisning då de är både snabbare på att rapportera negativa effekter och lämnar mer detaljerad information.

3.2.3 Beskattningssystem

Beskattningssystemets påverkan på redovisningen har enligt Nobes (1998) framförallt fått stor betydelse för utformningen av redovisningsregler i länder kopplade till ett kontinentalt synsätt. I en undersökning av Lamb, Nobes och Roberts (1998) identifieras en tydlig skillnad mellan anglosaxiska och kontinentala länder gällande influenser av beskattning på finansiell rapportering, där Storbritannien är det land som anses påverkas minst. Anledningen anses vara att det redovisade resultatet i den finansiella rapporteringen inte har något starkt samband till det resultat som beskattningen beräknas på. För kontinentala länder gör dock Lamb et al (1998) en koppling mellan möjligheten till val av olika redovisningsprinciper och ökad beskattningspåverkan. Detta förklaras genom möjligheten till att påverka det beskattade resultatet eftersom den finansiella rapporteringen och beskattningsunderlaget är starkt sammanvävt (ibid).

Nobes (1998) menar att om inte aktieägarna anses vara den viktigaste intressenten för redovisningsinformation kommer framställandet att domineras av möjligheten till beskattning. I Storbritannien har beskattningssystemet skilts ifrån redovisningssystemet eftersom de är framtagna för olika syften och skulle skapa konflikter om de hade kombinerats. I Tyskland har dock inte samma konfliktproblem uppstått då syftet med redovisningsinformationen till störst del är framtagen för att uppfylla statliga intressen (Nobes 2006).

3.2.4 Sammanfattning internationella skillnader

Anledningarna för övergången till IFRS och införandet av en gemensam föreställningsram för framtagning av koncernredovisningar inom EU har diskuterats av flertalet författare den senaste tiden, där ibland Schipper (2005), Danske och Gebardt (2006) och Sellhorn och Gornik (2006). Gemensamt för dessa är att syftet anses vara att minska de internationella skillnaderna för att öka transparensen i den finansiella rapporteringen samt öka jämförbarheten internationella företag emellan. En viktig iakttagelse som görs av både Schipper (2005) och Sellhorn och Gornik (2006) är det ökade fokus som läggs på externa investerare i förhållande till interna investerare för utformning av koncernredovisning. Sellhorn och Gornik (2006) håller i och för sig med om Nobes (1998) argument om att företagens finansieringssystem är den mest påverkande faktorn för olika redovisningssystem inom Europa men menar på att koncernredovisningen har som främsta syfte att förse externa investerare med tillförlitlig och relevant information. Med detta i beaktande borde enligt Sellhorn och Gornik (2006) vikten av de internationella skillnader som Nobes (2006) identifierar mellan det anglosaxiska och kontinentala synsättet radikalt minska i betydelse.

Nobes (2006) kan inte heller bortse ifrån den minskade betydelsen av skillnader i finansieringssystem i och med införandet av IFRS, då regelverket är framtaget för företag som agerar på publika marknader med just externa investerare (eller "outsiders" som Nobes benämner dem). Det som Nobes (2006) ser som intressant är dock i vilken utsträckning dessa tidigare skillnader kan komma att fortsätta påverka företags utformning av finansiella rapporter under det nya regelverket.

3.3 Möjligheter till överlevnad av internationella skillnader under IFRS

Med hjälp av egna och andra författares tidigare forskning kombinerat med en jämförelse mellan tyska och brittiska redovisningsförhållanden har Nobes (2006) utformat åtta övergripande hypoteser som syftar till att beskriva möjligheter för internationella skillnader att överleva under den nya IFRS regleringen. Dessa hypoteser har alla som utgångspunkt att skillnaderna kan förklaras av de tidigare diskuterade olika synsätten på redovisning. Då vi i vår empiriska studie utgår ifrån om det föreligger skillnader i redovisning enbart gällande goodwill kommer vi i detta avsnitt snabbt beröra de övriga hypoteserna för att sedan fokusera på de av Nobes hypoteser som är av betydelse för vårt område.

De olika möjligheterna till överlevnad av internationella skillnader under IFRS som Nobes (2006) identifierar är: olika versioner, olika översättningar, avsaknad av specifika regler, synliga valmöjligheter, dolda valmöjligheter och vaga kriterier, uppskattningar, omställningsskillnader och slutligen imperfekt övervakning. Olika versioner av IFRS är en av de möjligheter vi inte ser något specifikt syfte med att undersöka då det inom EU är meningen att alla ska utgå ifrån samma version (Schipper, 2005). Olika översättningar av IFRS och avsaknad av regler på vissa specifika områden är däremot kopplade till tolkning av föreställningsramen vilket kan ha stor betydelse i vissa hänseenden. Nobes (2006) menar på att när ett visst redovisningsproblem saknar utförlig standard behöver man utgå ifrån IFRS grundläggande antaganden vilka ska framgå av dess föreställningsram. Tveksamma eller tvetydiga översättningar och vaga uttalanden om vilka principer som är att föredra framför andra har dock identifierats av bland andra Schipper (2005) i just IFRS föreställningsram. Bennett et al (2006) som förespråkar en tydlig föreställningsram framför specifika regler gör oss här uppmärksamma på att dessa svagheter kan leda till oönskade effekter.

3.3.1 Öppna valmöjligheter

Övriga möjligheter som tagits upp kan alla mer eller mindre kopplas direkt till goodwill och kommer med hjälp av specifika punkter i IFRS att diskuteras. Fördelningen av goodwill på kassagenererande enheter är något som kan betraktas som en öppen valmöjlighet. Även om IFRS 3 förespråkar att goodwill ska fördelas på den lägsta identifierbara nivån för kassagenererande enheter finns det enligt Beatty och Weber (2006) ett stort utrymme för på vilken nivå ”goodwillen” kan placeras. Seetharaman et al (2005) identifierar till exempel att det förekommer att företag placerar goodwill på så högt som koncernnivå i vissa fall samt att det inte är ovanligt att den fördelas på lands-, eller dotterbolagsnivå. Anledningar till att välja att fördela goodwill på dessa högre nivåer har enligt Beatty och Weber (2006) att göra med möjligheten till att undvika framtida nedskrivningar. Seetharaman et al (2005) menar att detta har blivit möjligt på grund av den förändrade synen på att goodwill inte längre ska anses ha en bestämd ekonomisk livslängd. Den förvärvade goodwillen har därmed nu möjligheten att kunna ersättas av internt upparbetad goodwill inom de specifika kassagenererande enheterna som den vid förvärvet fördelades på (ibid).

3.3.2 Dolda valmöjligheter och vaga kriterier

Identifiering av nedskrivningsbehov av goodwill är enligt Nobes (2006) ett exempel på dolda valmöjligheter och vaga kriterier som förekommer inom IFRS. Då själva uträkningen inom nedskrivningsprövningen placeras in under möjligheten; uppskattningar, menar Nobes på att denna möjlighet syftar till om en nedskrivningsprövning är över huvud taget nödvändig. Seetharaman et al (2005) identifierar ett antal externa och interna indikatorer som bör leda till att företag utför en nedskrivningsprövning mer frekvent än den obligatoriska en gång per år. De externa indikatorerna är; betydande förändring i företagsklimatet, oväntad konkurrens, ogynnsamma åtgärder från myndigheter och större förändringar i leverantörs- och

distributörskontrakt. De interna indikatorerna är: missbedömda budgetprognoser, förlust av nyckelpersonal, byte av företagsnamn och misslyckat hanterande av företagsförvärv. I vilken utsträckning dessa indikatorer kan komma att påverka det redovisade goodwillvärdet blir dock en tolkningsfråga som det egna företaget får ta ställning till (ibid). I likhet med möjligheten att försöka undvika nedskrivningar av goodwill som Beatty et al (2006) diskuterar angående fördelning på kassagenererande enheter, kan företag välja att nonchalera dessa indikatorer för nedskrivningsbehov och på så vis skapa en möjlighet till att skjuta upp identifieringen i hopp om undvika nedskrivningar längre fram.

3.3.3 Uppskattningar

Uppskattningar är den av de möjligheter som Nobes (2006) identifierat som har flest kopplingar till goodwill. Fördelningen av goodwill mellan olika kassagenererande enheter och särskiljningen mellan goodwill och immateriella tillgångar med ekonomisk livslängd är två uppskattningar som kopplas till förvärvstidpunkten. Uträkning av diskonterade kassaflöden eller marknadsvärden och antaganden om riskvariabler i valda värderingsmodeller är två uppskattningar kopplade till nedskrivningsprövningar. Då goodwill måste sammankopplas med en kassagenererande enhet för att kunna antas producera vinster menar Wines et al (2007) att uppskattningar blir nödvändiga för att ett verkligt värde ska kunna bli möjligt att fastställa. Lander och Reinstein (2003) diskuterar just problematiken med uppskattningar i goodwillvärderingen och belyser framförallt vikten av objektivitet. En annan faktor som gör dessa uppskattningar ännu mer osäkra och svårkontrollerade är att små uträkningsfel i en värderingsmodell kan få stora effekter på det slutgiltiga diskonterade goodwillvärdet (ibid). Wines et al (2007) menar på att möjligheten till att kontrollera om företags uppskattningar kan anses tillförlitliga är minimal och att till och med revisorer har svåra problem att bedöma om de goodwillvärderingar som gjorts är objektiva.

3.3.4 Omställningsskillnader

Med möjligheten omställningsskillnader syftar Nobes (2006) på tidigare nationella redovisningsskillnader som har lett till att företag från olika länder haft olika utgångspunkter vid starten av användandet av IFRS. Nobes (2006) tar goodwill som ett exempel och påpekar att tidigare avskrivningsmetoder haft stor påverkan på hur stor del av den goodwill som är förvärvad före införandet av IFRS som omvandlats till att nu inte längre ha en specifik ekonomisk livslängd. Dessa tidigare nationella skillnader anser Nobes (2006) kunna påverka nedskrivningsbehoven olika under en längre period framöver. Enligt Beatty et al (2006) har företagens hantering av goodwill vid övergången till den nya regleringen en viktig roll i även hur den framtida hanteringen kommer att ske. Om då olikheter i hur övergången skett kan kopplas till tidigare nationella regler borde det enligt Beatty et al (2006) leda till fortsatta hanteringsskillnader.

3.3.5 Imperfekt övervakning

Den sista av Nobes (2006) möjligheter till överlevnad av internationella skillnader är imperfekt övervakning. Här syftar Nobes (2006) till skillnader i hur olika länder övervakar att företag följer gällande redovisningsreglering och i vilken utsträckning konsekvenser blir aktuella vid ej acceptabel efterlevnad. Då det inte finns något övergripande organ som har denna funktion för de länder som följer IFRS så har övervakningsrollen kvarblivit på nationell nivå och tidigare skillnader som funnits i efterlevnadsgrad kan fortsätta att bestå. Den imperfekta övervakningen är inte en möjlighet som är direkt kopplad till just goodwill men är en bidragande orsak till att skillnader i de tidigare möjligheterna kan förstärkas (ibid).

3.3.6 Sammanfattning överlevnadsmöjligheter

Om vi sammanfattar möjligheterna för överlevnad av internationella skillnader blir vi med hjälp av Nobes (2006) relativt snabbt medvetna om att trots företag från olika länder ska följa samma regelverk för upprättande av finansiella rapporter, är det inte säkert att redovisningen utformas på ett och samma sätt. Schipper (2005) menar på att redovisningsutformningen är en kombination av redovisningsstandarder och redovisningsincitament där vikten på det ena respektive det andra beror på i vilken utsträckning företag tillåts ta hänsyn till dess egna omständigheter. Då Lander och Reinstein (2003), Seetharaman et al (2005), Beatty et al (2006) och Wines et al (2007) alla gjort oss uppmärksamma på att redovisning av goodwill under IFRS lämnar ett stort utrymme för valmöjligheter och uppskattningar gör vi antagandet att företagens incitament och egenintressen får stort genomslag i hur goodwillredovisningen framställs.

3.4 Utformande av hypotes 1

Då vi både har diskuterat tidigare internationella skillnader och möjligheter för dessa skillnader att överleva under IFRS ska vi nu försöka kombinera ihop det vi kommit fram till för att utveckla vår hypotes. Då skillnader i finansieringssystem, juridiskt system och beskattningssystem mellan det anglosaxiska och kontinentala synsättet har bidragit till olika incitament för hur företag väljer att redovisa borde tolkningsutrymmet inom IFRS bidra till att dessa incitament även fortsättningsvis kommer att göra avspeglningar på den finansiella rapporteringen.

Tyskland, som vi tidigare har definierat som ett land med kontinentalt synsätt, en insiderägarstruktur, code law baserat juridiskt system och en stark sammankoppling mellan redovisat resultat och beskattat resultat, borde under IFRS ha tendenser till att redovisa goodwill mer konservativt och i större mån försöka undvika goodwillnedskrivningar i syfte av att försöka minimera variationer på resultatet, än Storbritannien.

Storbritannien, som vi tidigare definierat som ett land med anglosaxiskt synsätt, en outsiderägarstruktur, common law baserat juridiskt system och en svag koppling mellan redovisat resultat och beskattat resultat, borde under IFRS ha tendenser till att redovisa goodwill mer öppet och i större mån göra nedskrivningar för att prioritera att goodwillposten representerar ett verkligt värde, än Tyskland.

Sverige, som vi tidigare har kopplat till att vara starkt influerat av tyska redovisningsprinciper, borde under IFRS ha tendenser till att redovisa goodwill mer konservativt och i större mån försöka undvika goodwillnedskrivningar i syfte att försöka minimera variationer på resultatet, än Storbritannien

Hypotes 1

Det finns skillnader i hur goodwill hanteras i finansiella rapporter mellan företag som följer IFRS i Sverige och Storbritannien.

3.5 Harmonisering

När vi undersöker begreppet harmonisering i förhållande till redovisningsinformation är det enligt Canibano och Mora (2000) viktigt att särskilja på harmonisering på de jure nivå och harmonisering på de facto nivå. De jure nivån syftar till formell harmonisering vilket sker genom acceptandet av en gemensam föreställningsram för utformandet av redovisningsstandarder. De facto nivån syftar till materiell harmonisering vilket äger rum i tillämpandet av de accepterade redovisningsstandarderna (ibid). Vikten i att särskilja dessa från varandra uppkommer enligt Canibano och Mora (2000) på grund av att en harmonisering av standarder inte nödvändigtvis behöver leda till harmonisering i det praktiska användandet.

3.5.1 Formell harmonisering

Van Hulle (1993) har identifierat tre olika strategier för formell (de jure) harmonisering som alla syftar till att öka jämförbarheten av redovisningsinformation men som tar hänsyn till olika omständigheter. Strategierna är: standardisering, likvärdiga regler och valalternativ, vilka kan ses som olika grader av harmonisering. Enligt Van Hulle (1993) utgår standardisering ifrån att skapa uniforma regler där valmöjligheter saknas och alla ska redovisa på ett och samma sätt. Denna strategi kräver enligt Artsberg (2005, s139) en homogen marknad och en stark auktoritet av det utformande organet för att kunna bli accepterad. De två övriga strategierna, likvärdiga regler och valalternativ påminner en del om varandra och bygger enligt Van Hulle (1993) på erkännandet av internationella olikheter. Likvärdiga regler erkänner olikheter genom att tillåta liknande redovisningsalternativ för olika parter. Jämförbarheten ska dock ökas genom utförliga notupplysningar. Valmöjligheter erkänner olikheter genom att tillåta olika redovisningsalternativ men lämnar indikatorer på vilket alternativ som är mest önskvärt för att harmonisera utvecklingen (ibid). De två senare alternativen blir nödvändiga enligt Artsberg (2005, s139) för att kunna överkomma kulturella skillnader på en heterogen marknad och en svagare ställning för det beslutsfattande organet.

Artsberg (2005, s138) poängterar ut att IFRS har sina rötter i strategin valmöjligheter eftersom man tidigare saknat formell auktoritet samt arbetat mot en marknad med stora legala och kulturella skillnader. Numera har dock IFRS rört sig mot att använda mer likvärdiga regler för att harmonisera redovisningen och göra den mer jämförbar. Detta tyder enligt Artsberg (2005, s139) på ökad auktoritet och en anpassning mot EU direktiv. Trombetta (2003) menar på att harmoniseringsstrategier som bygger på principer och behöver hantera internationella skillnader inte behöver vara sämre än en uniform standardiseringsstrategi. Enligt Trombetta (2003) kan de snarare vara bättre ur kvalitetssynpunkt för finansiella rapporter ur ett investerarperspektiv då dessa strategier kan ta hänsyn till specifika omständigheter och undvika generalisering. Enligt Bennett et al (2006) ökar dock kravet på professionella bedömningar för en mer principbaserad strategi. Bennett et al (2006) menar också på att en ökad jämförbarhet kan stå i konflikt med en högre redovisningskvalitet i form av relevans och reliabilitet och att det därför i en redovisningsstandards föreställningsram klart bör framgå vilka egenskaper som framförallt ska betonas.

3.5.2 Materiell harmonisering

Enligt Canibano och Mora (2000) kan materiell (de facto) harmonisering ske på två sätt, antingen som en effekt av formell harmonisering eller genom spontan harmonisering. Spontan harmonisering syftar till att globala aktörer självmant adopterat internationella redovisningsstandarder för att bättre kunna kommunicera med redovisningsanvändare i andra länder (ibid). Efter EUs införande av IFRS har dock den spontana harmoniseringen fått allt mindre utrymme då en gemensam redovisningsstandard blivit obligatorisk. Enligt Danske och

Gebhardt (2006) så är det dock de globala aktörernas tidigare agerande som till stor del bidragit till den pågående harmoniseringsutvecklingen.

Cabiano och Mora (2000) delar även upp den materiella harmoniseringen i två olika områden där den ena är mätningsskriterier och den andra är grad av öppenhet. Harmonisering av mätningsskriterier syftar till en ökning i graden av jämförbarhet. Detta betyder att fler företag under samma omständigheter kommer använda samma redovisningsmetod för en specifik händelse eller lämna tillräckliga tilläggsupplysningar för att göra de finansiella rapporterna jämförbara. Harmonisering i graden av öppenhet syftar till en ökning av hur väl företagen uppfyller rapporteringskraven av harmoniserade redovisningsstandarder och kan kopplas till finansiella rapporters förbättrade kvalitet (ibid).

För att kunna undersöka om harmoniseringsförändringar har haft de effekter på de facto nivå som eftersträvats i och med regleringar på de jure nivå, behöver vi bilda oss en uppfattning om vilka problem som är kopplade till materiell harmonisering. Om vi använder oss av införandet av IFRS som exempel kan vi koppla tillbaka till det tidigare avsnittet om internationella skillnader och Nobes (2006) möjligheter till dess överlevnad. Med dessa antaganden i åtanke kommer vi fram till slutsatsen: För att harmonisering ska kunna lyckas på materiell nivå, måste den formella harmoniseringen först lyckas övervinna de problem som är kopplade till internationella skillnader.

3.5.3 Harmonisering och goodwill

Under redovisningens utveckling menar Ding et al (2007) att synsättet på goodwill har genomgått fyra faser där olika länder förflyttat sig mellan dessa faser vid olika tidpunkter. Faserna är: statisk fas, försvagad statisk fas, dynamisk fas och aktuariell⁵ fas. I den statiska och försvagade statiska fasen har goodwill antingen ignorerats eller skrivits av direkt mot eget kapital. Det är först i den dynamiska fasen man har kunnat acceptera goodwill som en tillgång då man börjat utgå ifrån konceptet going concern. I denna fas har goodwill antagits kunna ge ekonomisk nytta över tiden vilket har lett till att posten har behandlats med systematiska avskrivningar över dess ekonomiska livslängd. I den aktuariella fasen har synen på goodwill utvecklats till att sakna ekonomisk livslängd och istället vara försvarbar genom matematiska nedskrivningsprövningar som ska representera ett verkligt värde (ibid).

I och med införandet av IFRS 3 under 2005 så är det enligt Ding et al (2007) första gången goodwill ska betraktas på samma sätt av de länder som följer den nya redovisningsstandardens och det första riktiga steget mot en harmonisering av goodwillpostens hanterande. Att harmonisera redovisningen av goodwill är dock inte så enkelt som det kan tyckas då det nya hanterandet av goodwill är starkt beroende av bedömningar och valmöjligheter. (Wines et al, 2007; Beatty och Weber, 2006; Seetharaman et al, 2005). Eftersom goodwillposten numera ska representera ett verkligt värde menar Schipper (2005) på att vikten av relevans och reliabilitet ökar kraftigt för att den nya redovisningsstandardens ska kunna accepteras. Då Bennett et al (2006) menar på att högre krav på relevans och reliabilitet leder till lägre jämförbarhet blir harmoniseringsproblemen kopplade till goodwill ännu tydligare.

3.6 Utformande av hypotes 2

Då vi har diskuterat redovisningsharmonisering ur olika författares perspektiv har vi blivit medvetna om att själva begreppet harmonisering inte kan anses ha en entydig betydelse eftersom olika fokus kan läggas på både jämförbarhet och kvalitet. Vi har även blivit

⁵ Ett annat ord för matematisk statistisk

medvetna om att goodwill är en redovisningspost som under IFRS är i stort behov av kvalitativa egenskaper som relevans och reliabilitet. Detta för att kunna accepteras av de finansiella rapporternas intressenter samt att det krävs utförliga notupplysningar om tillvägagångssätt för att kunna göra jämförelser mellan olika finansiella rapporter. Om vi kopplar samman detta med harmonisering på de jure och de facto nivå så inser vi att den formella förändring som IFRS bidragit med lett till stora omställningar för företag inom det praktiska redovisandet av goodwill. Ökat behov av professionella bedömningar, avsaknad av tidigare bransch-/företagspraxis och osäkerhet om hur man bäst skulle förhålla sig till de nya redovisningsstandarderna är tydliga exempel på omställningssvårigheter som kan motverka harmonisering tidigt i förändringsfasen.

Då harmonisering ska ses som en process som sker över tiden och förändringar på de facto nivå inte automatiskt inträffar bara för att de skett på de jure nivå, gör vi antagandet att ju mer erfarenhet och kunskap företag får på området, desto bättre och mer jämförbar kommer goodwillredovisningen i de finansiella rapporterna att bli.

Hypotes 2

Redovisning av goodwill är mer harmoniserad mellan länder som följer IFRS i finansiella rapporter för 2007 än i finansiella rapporter för 2005.

4 EMPIRI OCH ANALYS

I detta kapitel har resultatredovisning och analys getts i direkt anknytning till varandra i den ordning de kommer i undersökningsmallen. Detta har gjorts föra att underlätta för läsaren att följa med i resonemangen kring de olika delfrågorna som undersökningsmallen bygger på. Avslutningsvis i detta kapitel har analyser gjorts knutna till hypoteserna framtagna ur den teoretiska referensramen.

4.1 Immateriell tillgång skild från goodwill

4.1.1 Resultat

Fråga 1 undersöker huruvida företagen redovisar en immateriell tillgång skild från goodwill, vilket är föreskrivet i IAS 38 punkt 34. I undersökningen redovisade samtliga svenska och brittiska företag immateriella tillgångar skild från goodwill både 2005 och 2007. Vid värdering av de immateriella tillgångarna användes uteslutande anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar. Inget av de undersökta företagen värderade sina immateriella tillgångar till återanskaffningsvärde.

4.1.2 Analys

Att samtliga företag har redovisat immateriella tillgångar skild från goodwill ger oss en uppfattning om att alla företag i alla fall är medvetna om de nya redovisningsstandarderna och att dess användande har accepterats av företagen. Viktigt att begrunda är dock att de företag som analysen bygger på bara representerar det urval som haft en goodwillpost i sin årsredovisning för både 2005 och 2007. Av urvalet har det därmed fallit bort fem företag från varje land där vissa inte redovisade goodwill något av åren medan andra redovisade en goodwillpost enbart 2007.

Då alla företag i urvalet använt sig uteslutande av anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar för värdering av immateriella tillgångar bör problemet med identifiering av ett marknadsvärde för en tillgång utan fysisk substans kunna vara en starkt bidragande orsak (Lander och Reinstein, 2003). Resonemanget om att länder som tidigare följt ett mer anglosaxiskt regelverk redovisar tillgångar i större utsträckning till marknadsvärde kan inte styrkas av resultatet från denna fråga då inte ett enda av de brittiska företagen använt sig av återanskaffningsvärdet (Nobes, 2006).

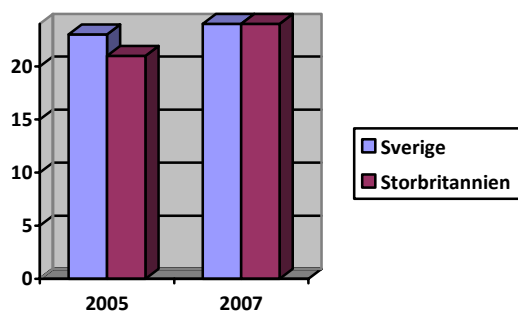
4.2 Nedskrivningsprövning av goodwill

4.2.1 Resultat

Enligt IAS 36 punkt 90 ska företag som har en goodwillpost fördelad på kassagenererande enheter göra en nedskrivningsprövning årligen eller när det finns indikationer på att ett nedskrivningsbehov föreligger. I fråga 2 undersökte vi först hur många företag som gjort en nedskrivningsprövning av goodwill och lämnat denna information i årsredovisningen. Av de 24 svenska företag som vi undersökt var det endast ett företag som inte hade gjort någon nedskrivningsprövning av goodwill år 2005. Bland de brittiska företagen var det tre stycken företag som inte hade gjort någon nedskrivningsprövning 2005. Samtliga svenska och brittiska företag gjorde en nedskrivningsprövning av goodwill år 2007, se tabell 1.

I den andra delfrågan granskade vi hur många företag som gjort fler än en nedskrivningsprövning under ett och samma år. I undersökningen visade det sig att varken något av de brittiska eller svenska företagen utfört fler än en nedskrivningsprövning under år 2005 eller 2007.

Tabell 1. Antal länder som genomfört en nedskrivningsprövning 2005 och 2007

4.2.2 Analys

Att vissa företag har kategoriserats som att de inte har gjort en nedskrivningsprövning 2005, betyder inte automatiskt att företagen avstått ifrån att utföra en. De företag som identifierats att sakna en förklaring till hur deras nedskrivningsprövning har gått till, har ändå valt att diskutera nedskrivningsbegreppen i deras årsredovisningar. Detta kan tyda på att företagen medvetet valt att inte vara öppna med uträkningsinformationen. Då det var fler brittiska än svenska företag som undanhöll denna information, motsäger det påståendet om att anglosaxiska företag skulle ha en högre grad av öppenhet i sin redovisning (Ball et al, 2000). En annan orsak som inte är lika dramatisk kan vara att dessa företag inte hunnit med att ställa om till de nya redovisningsstandarderna och därför har missat lämna denna information.

Då samtliga företag har lämnat information om hur deras nedskrivningsprövning gått till 2007, anser vi att oberoende av anledning till varför detta inte hade gjorts 2005 så beror förbättringen på en ökad kunskap om hur goodwill ska behandlas i årsredovisningar. Framförallt genom att ta lärdom av hur liknande företag hanterat samma problem. Att företagen har blivit bättre på att uppfylla detta krav tyder på en bättre efterlevnad av redovisningsstandarderna vilket bör leda till ökad harmonisering av finansiella rapporter (Canibano och Mora, 2000).

Eftersom inget av företagen gjort nedskrivningsprövningar av goodwill utöver den årliga obligatoriska nedskrivningsprövningen, gör vi antagandet att företag anser omständigheterna kring en nedskrivningsprövning vara alltför komplicerade för att en goodwillpost ska kunna testas regelbundet. Frånvaron av icke obligatoriska nedskrivningsprövningar bland de brittiska företagen motsäger det anglosaxiska synsättet som ansetts snabbare på att rapportera negativa effekter (Bushman och Piotroski, 2006). Om det är komplexiteten i nedskrivningsprövningarna som hindrar de brittiska företagen att uppvisa en mer effektiv användning eller om det är så att skillnad i rapporteringshastighet av negativa effekter inte förekommer länderna emellan, så kan vi inte med hjälp av resultatet från fråga 2 påvisa detta.

4.3 Fördelat goodwill på kassagenererande enheter

4.3.1 Resultat

I fråga 3 som är baserad på IAS 36 punkt 80 har vi undersökt om företag fördelat ut goodwill på kassagenererande enheter. I samtliga undersökta företag har goodwill fördelats på kassagenererande enheter både 2005 och 2007. Vidare har vi valt att granska vilka de lägsta nivåer av kassagenererande enheter som företagen valt att fördela goodwillposterna på.

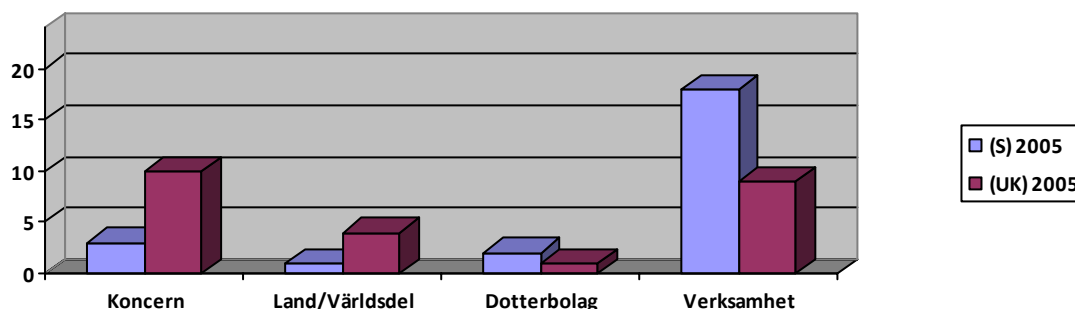
Den högsta nivå som företag fördelat goodwill på är koncernnivå vilket gjordes av tre svenska företag under 2005 och tio brittiska företag. Under 2007 var det fortfarande tre svenska företag som gjorde detta medan de brittiska företagen fördelat goodwill på lägre nivåer än tidigare och enbart två företag redovisade goodwill på koncernnivå 2007.

Den näst högsta nivån att fördela goodwill på är världsdelar och länder. 2005 var det fyra av de brittiska företagen som fördelade goodwill på denna nivå. Av de svenska företagen redovisade enbart ett företag goodwill på landsnivå. 2007 var det fem brittiska företag som fördelade ut goodwill på lands-/världsdelnivå vilket var en ökning från 2005. Bland de svenska företagen var det fortfarande ett företag som valde att fördela goodwill på denna nivå.

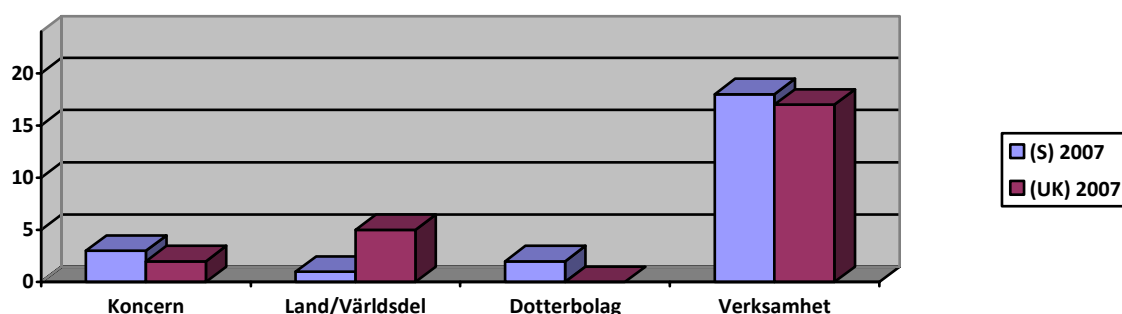
Tredje nivån att fördela goodwill på är dotterbolagsnivå, vilket endast gjordes hos ett av de brittiska företagen och två av de svenska under 2005. År 2007 var det inget av de brittiska företagen som redovisade goodwill på denna nivå, medan det fortfarande var två av de svenska som gjorde detta.

Den lägsta nivå att fördela goodwill på är verksamhetsområde, vilket ger den mest kvalitativa informationen till intressenterna. På denna nivå hade nio av de brittiska företagen valt att fördela goodwill år 2005. Bland de svenska företagen var det 18 som fördelade ut sina goodwillposter på verksamhetsnivå. Bland de brittiska företagen inträffade det en stor ökning från 2005 till 2007 till att 17 av företagen valde en fördela goodwill på denna nivå. Av de svenska företagen var det fortfarande 18 som fördelade ut goodwill på verksamhetsområden 2007, se tabell 2 och 3.

Tabell 2. Nivåfördelning av kassagenererande enheter 2005

Tabell 3. Nivåfördelning av kassagenererande enheter 2007

4.3.2 Analys

Då en fördelning av goodwill på kassagenererande enheter på en så låg nivå som möjligt ger den största möjligheten till att identifiera en goodwillnedskrivning, anser vi att resultatet på fråga 3 borde ge en stark indikation på hur villiga företag är att låta goodwillposten representera ett verkligt värde (Beatty och Weber, 2006). Att de svenska företagen var dubbelt så bra på detta 2005 visar tydliga tecken på att brittiska företag till större del kan ha för avsikt att vilja undvika framtida nedskrivningar av goodwillposten. Detta motsäger det anglosaxiska synsättet om att brittiska företag borde vara mer benägna att vilja identifiera nedskrivningar och sträva efter att goodwillposten ska representera ett verkligt värde (Nobes, 2006).

Om vi istället tittar på resultatet från 2007 kan vi dra slutsatsen att brittiska företag blivit mycket bättre på att fördela ut goodwillposten på lägre nivåer medan samtliga svenska företag hållit sig till samma fördelning som de valde vid införandet av IFRS 2005. Även om brittiska företag fortfarande är aningen sämre än svenska företag 2007 så gör vi tolkningen att den dramatiska förbättring som ägt rum, tyder på att det troligtvis finns en annan orsak till den låga nivån 2005 än att de brittiska företagen försökte undvika redovisning till verkligt värde. Ett rimligt antagande är att brittiska företag inte har upplevt bytet till IFRS som en lika dramatisk redovisningsomställning som den varit för svenska företag och att de olika ländernas utgångspunkter vid införandet bidragit till den stora skillnaden 2005 (Nobes, 2006).

Att imperfekt övervakning skulle bidra till den förbättrade brittiska informationen om goodwillhantering kan också ses som ett rimligt antagande (Nobes, 2006). Då omställningen har varit av olika stor betydelse för länderna är det troligt att de svenska redovisningsorganen mycket tydligare uppmärksammat och poängterat ut vikten av att följa det nya regelverket för redovisningsanvändarna i fasen före införandet. De brittiska redovisningsorganen kan däremot ha överskattat likheterna mellan IFRS och landets tidigare standarder och inte förrän i efterhand agerat i likhet med de svenska redovisningsorganen när de väl uppmärksammat att företagen inte uppfyllt informationsupplysningen på området.

Ur harmoniseringssynpunkt tyder den stora ökningen mellan 2005 och 2007 för brittiska företag på att informationen blir mer jämförbar då allt fler företag väljer att placera ut goodwill på samma nivå. Att svenska företag inte blivit bättre på fördela ut goodwill på lägre nivåer tyder på att de redan 2005 skötte sig relativt bra, men också på att harmoniseringen kan komma att avstanna om inte förbättringar fortsätter att ske (Canibano och Mora, 2000).

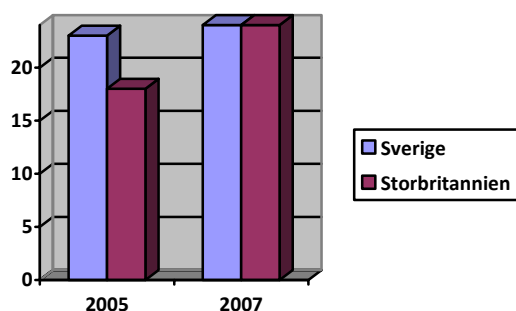
4.4 Grund för återanskaffningsvärdets fastställande

4.4.1 Resultat

Vid en nedskrivningsprövning av en goodwillpost ska enligt IAS 36 punkt 74 information om vilket grund företagen har utgått ifrån för att räknat fram sitt återanskaffningsvärde redovisas. Av de 48 årsredovisningar som undersöktes från 2005 visade det sig att ett svenskt och sex brittiska företag saknade denna information. Om vi räknar bort de företag som inte gjort någon nedskrivningsprövning 2005 är det endast tre brittiska årsredovisningar som inte innehåller information om hur man har räknat fram återanskaffningsvärdet. I de 48 redovisningar som undersöktes från 2007 hade samtliga svenska och brittiska företag redovisat på vilket sätt återanskaffningsvärdet räknats fram, se tabell 4.

Samtliga företag som har redovisat ett återanskaffningsvärde har använt sig av nyttjandevärdet både 2005 och 2007 för denna uträkning. 2005 är det dock ett brittiskt företag som förutom nyttjandevärdet även använt sig av verkligt värde minus försäljningskostnader vid uträkningen av goodwillens återanskaffningsvärde. Att företaget har använt båda metoderna beror på att goodwill placerad på olika kassagenererande enheter har beräknats på olika sätt. 2007 var det två brittiska företag som använde båda metoderna.

Tabell 4. Antal företag som angett återanskaffningsvärdesgrund 2005 och 2007

4.4.2 Analys

Utifrån ovanstående resultat kan vi konstatera att de svenska företagen varit bättre på att redovisa vilken grund som används vid fastställandet av återanskaffningsvärdet vid en nedskrivningsprövning 2005 än de brittiska företagen. Detta motsäger att omställningen bör ha varit lättare för brittiska företag att ta till sig då IFRS anses bygga på framförallt anglosaxiska antaganden (Sellhorn och Gornik, 2006). Att brittiska företag 2005 var sämre på fler områden än enbart placeringen av goodwill på kassagenererande enheter, anser vi stärka våra antaganden om att olika utgångspunkter vid införandet och imperfekt övervakning varit faktorer som påverkat resultatet (Nobes, 2006).

Tittar vi på resultatet från 2007 så kan vi konstatera att alla företag tagit till sig redovisningsstandarden och samtliga företag i undersökningen redovisar grunden för fastställande av återanskaffningsvärdet. Detta bör kunna kopplas till att förändringar i standarder på de jure nivå inte alltid kan påverka företagen i det dem faktiskt redovisar, alltså på de facto nivå (Canibano och Mora, 2000). Vi ser dock en tydlig förändring från 2005 till 2007 då samtliga företag hunnit ta till sig de nya standarderna och effekten kan anses ha nått de facto nivån.

Om vi ser till de svenska företagen så har alla dessa använt sig utav nyttjandevärde för beräkning av deras återanskaffningsvärde. Detta anser vi i likhet med analysen av fråga 1 bero på problematiken med att marknadsvärdera en tillgång utan fysisk substans (Lander och Reinstein, 2003). I undersökningen kom det fram att endast ett brittiskt företag använde sig av båda värderingsmetoderna 2005 och att det 2007 var två företag som tillämpade båda metoderna. Detta kan kopplas till det anglosaxiska synsättet där man i högre grad strävar efter att redovisa verkliga värden (Nobes, 2006). Ökningen från 2005 till 2007 av brittiska företag som tillämpade båda metoderna bör kunna hänga samman med att fler företag identifierade goodwill på lägre nivåer av kassagenererande enheter. I och med att företag identifierar goodwill på lägre nivåer så ökar möjligheten att fastställa ett verkligt värde samt att möjligheten till nedskrivningar blir större (Beatty och Weber, 2006). Vi ser därmed att en del av de brittiska företagen i alla fall ser möjligheten till att använda den alternativa värderingsmetoden till att redovisa ett verkligt värde vilket inte kunnat identifieras bland de svenska företagen.

4.5 Informationsupplysningar av nyttjandevärde

4.5.1 Resultat

Med hjälp av IAS 36 punkt 134 som anger de upplysningskrav som ska lämnas av företag vid en nedskrivningsprövning har vi identifierat fem kriterier som ska vara uppfyllda när ett återanskaffningsvärde baseras på nyttjandevärde. Av alla företag som i fråga 4 angivit att de använt nyttjandevärde som grund för återanskaffningsvärdet så är det bara ett brittiskt företag 2005 som inte har redovisat någon information alls om hur nyttjande värdet fastställts. 2007 redovisade samtliga företag i alla fall delvis hur beräkandet gått till. Nedan har vi valt att dela upp svaren i delfrågor kopplade till var och ett av de fem kriterierna för hur väl företagen uppfyllt informationsupplysningarna. Då företag kan få 0,5 poäng om de bara delvis uppfyllt kriterierna så kommer vi här prata om urvalets uppfyllelsegrad istället för antalet företag.

Svaren på delfråga 1 syftar till om företagen beskrivit viktiga antaganden som de baserat sina kassaflödesprognoser på. Exempel på viktiga antaganden är diskonteringsränta, prognosperiod och tillväxttakt. År 2005 var uppfyllelsegraden 77 procent bland de svenska företagen och enbart 58 procent för de brittiska. Till 2007 hade resultaten markant förbättrats då svenska företags uppfyllelsegrad stigit till 98 procent och brittiska till 96 procent.

Svaren på delfråga 2 syftar till att beskriva tillvägagångssättet vid fastställandet av de viktiga antagandena som ska beskrivas enligt delfråga 1. Eftersom resultatet på denna fråga är utformat så att ett företag som ej har uppfyllt upplysningskraven enligt delfråga 1 kan företag inte få en högre poäng än på den tidigare delfrågan. De svenska företagen hade en uppfyllelsegrad på 48 procent för 2005 och 60 procent 2007. De brittiska företagen hade en uppfyllelsegrad på 44 procent för 2005 och 85 procent för 2007.

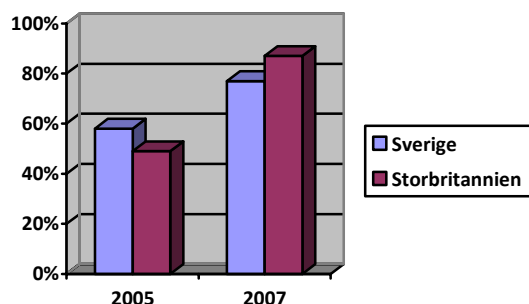
Svaren på delfråga 3 till 5 syftar till den enskilda informationen om de viktiga antagandena prognosperiod, tillväxttakt och diskonteringsfaktor och blir starkt sammankopplad med de två tidigare delfrågorna. Informationen om prognosperiod syftar till vad för tidsintervall som kassaflödena baserats på. Svenska företag hade för 2005 en uppfyllelsegrad på 54 procent av prognosperioden jämfört med 48 procent för brittiska företag. 2007 uppvisade svenska företag en ökning av uppfyllelsegraden till 71 procent samtidigt som brittiska företag ökade till 90 procent.

Företagens informationsuppfyllelse för tillväxttakt efter prognosperioden uppgick till sammanlagt 46 procent hos de svenska företagen och 35 procent bland de brittiska. Till år 2007 hade de svenska företagen ökat informationsupplýsningarna på denna del till 77 procent och de brittiska till 73 procent i uppfyllelsegrad.

Det sista viktiga antagandet som vi granska bland de undersökta företagen är om de angett diskonteringsfaktor som tillämpats på kassaflödesprognoserna för samtliga kassagenererande enheter. Av de svenska företagen hade 67 procent av företagen uppfyllt denna punkt 2005 och 77 procent 2007. De brittiska företagens uppfyllelsegrad uppgick till 60 procent 2005 och 92 procent 2007.

Om vi slår ihop de fem delsvaren till en gemensamt resultat så uppgick de svenska företagens uppfyllelsegrad till 58 procent för 2005 och till 77 procent för 2007. För de brittiska företagen uppgick uppfyllelsegraden till 49 procent för 2005 och till 87 procent för 2007, se tabell 5. Genomgående har företagen från de båda länderna blivit bättre på att lämna informationsupplýsningar om på vilken grund nyttjandevärdet har beräknats. Ett annat intressant resultat som vi konstaterat är att svenska företag i större utsträckning har fått betyget 0,5 än de brittiska företagen. Tydligast är denna skillnad 2005. Det går även att se att fler företag från Storbritannien haft 100 procent i uppfyllelsegrad än företag från Sverige. 2005 hade 7 av 24 brittiska företag en hundra procentig uppfyllelsegrad medan det var endast fyra svenska företag lyckats åstadkomma det samma. 2007 var siffrorna 15 av 24 för brittiska företag och 9 av 24 för svenska företag.

Tabell 5. Företagens uppfyllelsegrad av nyttjandevärde 2005 och 2007

4.5.2 Analys

Av resultatsammanslagningen för informationsupplýsningarna i fråga 5 ser vi tydligt att båda länderna har angett mer utförliga upplýsning vid nedskrivningstest av goodwill 2007 än 2005. Detta bör kunna hänga ihop med svårigheterna kopplade till bedömningar och valmöjligheter vid nedskrivningsprövningar av goodwill samt att företagen 2005 inte hunnit fördjupa sig på området till den grad som standarden anger (Beatty och Weber, 2006; Seetharaman et al 2005; Wines et al, 2006). En markant förbättring har identifierats i vår undersökning till år 2007 vilket vi antar har att göra med ökad erfarenhet och kunskap på området bland de undersökta företagen. Denna ökning påvisar samma resultat som tidigare frågor angående harmonisering på de facto nivå gällande att det tar tid från införandet av en ny standard som IFRS till att den uppfångas bland de företag som innefattas av dessa ändringar (Canibano och Mora, 2005).

Om vi ser till det anglosaxiska och kontinentala synsättet så säger våra resultat emot dessa synsätt år 2005 då de brittiska företagen var sämre på att ange information kring nedskrivningsprövningar av goodwill. Däremot lämnar de brittiska företagen bättre

information 2007 än de svenska. I och med detta kan skillnaderna 2005 enligt oss bero på okunskap inom företagen kopplat till införandet av ett nytt regelverk snarare än att de är ovilliga att utge informationen. En annan väsentlig skillnad vid informationsupplysningar som vi lagt märke till är att de svenska företagen som lämnat information om nedskrivningsprövning gjort det mer halvdant och inte redovisat allt som krävs enligt standarden. Tittar vi istället på de brittiska företagen så är det fler som redovisar en komplett information. Detta kan ha att göra med den anglosaxiska inställningen till en ökad grad av öppenhet i redovisningsinformationen bland de brittiska företagen (Bushman och Piotroski, 2006).

4.6 Informationsupplysningar av verkligt värde

4.6.1 Resultat

Då återanskaffningsvärdet baserat på verkligt värde minus försäljningskostnader var en relativt oanvänd metod bland företagen i de årsredovisningar vi undersökt så baseras denna information endast på ett företag från 2005 och två företag 2007 vilka båda var brittiska. Informationsupplysningarna gällande beskrivningar av viktiga antaganden och beskrivningen av tillvägagångssätt för fastställande av verkligt värde minus kostnader redovisades båda bristfälligt av det företag som 2005 står för hela urvalet. Då endast 0,5 poäng har erhållits på båda områdena har det lett till att urvalet anses ha uppfyllt kriterierna till 50 procent. Eftersom urvalet 2007 även inkluderar ytterligare ett företag som anses ha uppfyllt kriterierna till 100 procent samtidigt som inga förbättringar skett i det tidigare inräknade företaget har urvalets uppfyllelsegrad stigit till 75 procent.

4.6.2 Analys

Eftersom urvalet för resultatet av fråga 6 är minimalt blir det svårt att dra några specifika analyser. Det som kan konstateras är dock att svenska företag helt saknas i urvalet. Detta tyder på att det ändå finns en vilja bland brittiska företag att lämna en bättre information då detta visar på att återanskaffningsvärdet i alla fall ses som ett alternativ (Nobes, 2006). Att uppfyllelsegraden har ökat beror enbart på att ett ytterligare företag har använt sig av återanskaffningsvärdet 2007 och kan inte anses bidra med information av värde.

Att det skett en ökning av antalet brittiska företag som även använder sig av verkligt värde minus försäljningskostnader vid fastställandet av återanskaffningsvärdet går dock inte i linje med en harmonisering av redovisningsstandarderna. Även om denna möjlighet ökar redovisningskvaliteten så minskar jämförbarheten när företagen använder olika metoder (Bennett et al, 2006). Om ökningen bland brittiska företag fortsätter samtidigt som svenska företag väljer att avstå ifrån denna metod så kommer jämförbarheten fortsätta att minska.

4.7 Nedskrivning av kassagenererande enheter kopplat till goodwill

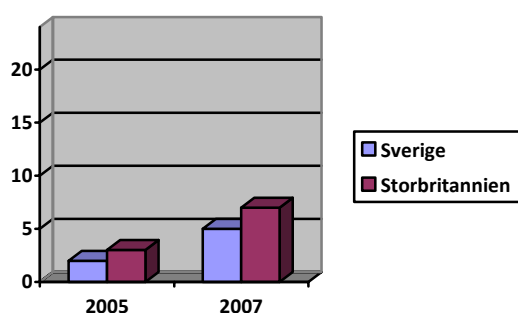
4.7.1 Resultat

IAS 36 punkt 104 tar upp nedskrivning av en kassagenererad enhet som goodwill fördelats på. Av de 24 svenska företags årsredovisningar som undersökts från 2005 hade två av dem gjort nedskrivningar kopplade till kassagenererande enheter. 2007 var det däremot fem av de 24 svenska företagen som gjorde en nedskrivning. 2005 gjorde tre av de 24 brittiska företagen nedskrivningar kopplade till kassagenererande enheter. 2007 hade siffran stigit till sju företag i Storbritannien, se tabell 6. Värt att notera är även att båda svenska företagen som gjorde

nedskrivningar 2005 gjorde även nedskrivningar 2007. I Storbritannien är det endast ett av de tre företagen som gjorde en nedskrivning 2005 som även skrev ner värdet på en kassagenererande enhet 2007.

Alla företag som gjorde en nedskrivning av en kassagenererande enhet skrev ner just den kassagenererande enhetens goodwill. 2005 gjorde ett av två svenska företag även en nedskrivning av övriga tillgångar i den kassagenererande enheten. I Storbritannien var det ett av tre företag 2005 som även skrev ner övriga tillgångar. 2007 skrev tre av fem svenska företag ner övriga tillgångar i den kassagenererande enheten medan tre av sju brittiska gjorde detsamma. Här kan noteras att det svenska företag som skrev ner övriga tillgångar i den kassagenererande enheten 2005 inte gjorde detsamma 2007 trots att man gjorde en goodwillnedskrivning det året. Det brittiska företag som gjorde en nedskrivning av övriga tillgångar 2005 gjorde ingen nedskrivning alls 2007.

Tabell 6. Antal företag som utfört goodwillnedskrivningar 2005 och 2007

4.7.2 Analys

Resultatet i fråga 7 gör oss uppmärksamma på att brittiska företag oftare gör nedskrivningar av goodwill än svenska företag både 2005 och 2007. Om vi lägger ihop de företag som har gjort minst en nedskrivning under 2005 och 2007 visar det sig att detta gjorts av näst intill dubbelt så många brittiska som svenska företag. Detta resultat går i linje med antagandet om att länder med ett anglosaxiskt synsätt är mer benägna att acceptera och ta upp förluster för att redovisa ett verkligt värde (Ball et al 2000; Bushman och Piotroski, 2006). Att ökningen har varit större för de brittiska företagen från 2005 till 2007 styrker också vårt påstående. Det är dock förhållandevis många företag i båda länderna som har valt att inte göra en nedskrivning av sin goodwillpost. En bidragande faktor till detta bör vara möjligheten till att placera goodwill på en högre nivå än verksamhetsområden vid fördelning på kassagenererande enheter, då detta försvårar identifieringen av en goodwillnedskrivning (Beatty och Weber, 2006). Även möjligheten till att ersätta förvärvat goodwill med internt upparbetad goodwill inom de kassagenererande enheterna borde bidra till färre nedskrivningar (Seetharaman et al, 2005).

Då cirka hälften av företagen i både Sverige och Storbritannien väljer att skriva ner övriga tillgångar i den kassagenererande enheten samtidigt som de utför en goodwillnedskrivning, ser vi inget klart samband mellan de olika nedskrivningarna. I harmoniseringssyfte tyder detta på att olikheter verkar kvarstå i vad som skrivs ner när ett nedskrivningsbehov identifieras.

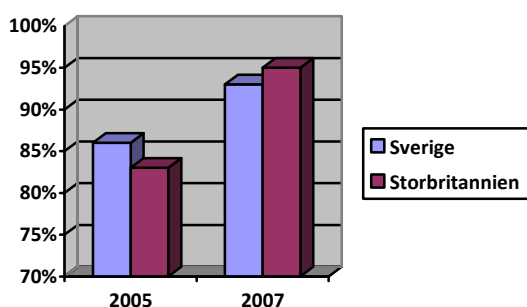
4.8 Sammanlagd uppfyllelsegrad

4.8.1 Resultat

För att beskriva hur väl företagen har uppfyllt de uppställda kraven för redovisning av goodwill i vår undersökning, har vi lagt ihop samtliga poäng från de olika företagen uppdelat i land och år. Då maxpoängen för enskilda företag skilt sig åt enligt vårt sätt att mäta uppfyllelsegraden så har även maxpoängen för de sammanlagda resultaten varierat. För att kunna göra de olika resultaten jämförbara mot varandra redovisar vi dem i procentenheter.

I 2005 års undersökta årsredovisningar hade svenska företag en sammanlagd uppfyllelsegrad på 86 procent. Till årsredovisningarna för 2007 hade en ökning med 7 procent skett vilket gav en uppfyllelsegrad på 93 procent. Under samma period hade maxpoängen stigit från 335 till 348 poäng. De brittiska företagens årsredovisningar hade en uppfyllelsegrad på 83 procent för 2005 och en uppfyllelsegrad på 96 procent för 2007 vilket är en ökning med 13 procent, se tabell 7. Under denna period ökade även maxpoängen från 309 till 361 poäng. Ytterligare information av intresse för den sammanfattande bilden är att 2005 uppfyllde 4 av 24 svenska företag upplysningskraven till 100 procent. Av de brittiska företagen uppfyllde 7 av 24 dessa upplysningskrav till fullo. År 2007 uppgick dessa siffror till 9 av 24 hos de svenska företagen respektive 15 av 24 bland de brittiska.

Tabell 7. Företagens sammanlagda uppfyllelsegrad av goodwillredovisning 2005 och 2007

4.8.1 Analys

Av den sammanlagda uppfyllelsegraden blir det mönster som vi identifierat näst intill genomgående under studien tydligt presenterat. Antagandet om att brittiska företag har haft det lättare att ta till sig de nya redovisningsstandarderna för redovisning av goodwill eftersom IFRS utgått ifrån mer anglosaxiska värderingar, har visat sig inte stämma (Sellhorn och Gornik, 2006). Enligt våra resultat har svenska företag överlag uppvisat bättre uppfyllelsegrad i årsredovisningar för 2005 än brittiska. Som diskuterats tidigare bör resultatet kunna bero på skillnaden i inställningar till införandet av IFRS hos både utformare och övervakare av de finansiella rapporterna (Nobes, 2006). Den stora omställning införandet lett till för svenska företag kan ha tvingat dem att se allvarigare på de nya redovisningsstandarderna och varit en bidragande orsak till deras högre uppfyllelsegrad.

Antagandet om att brittiska företag i större grad vill påvisa ett verkligt värde och eftersträvar att lämna bättre information till aktieägare borde dock kunna hålla om vi tar med övriga sammanlagda resultat i beräkningen (Nobes, 2006). Då de brittiska företagen 2007 har gått om de svenska i uppfyllelsegrad och påvisat en mycket större ökning mellan åren tyder detta på att de faktorer som påverkade den låga uppfyllelsegraden vid införandet av IFRS nu till stor del har övervunnits. Att det har varit fler brittiska än svenska företag som både 2005 och

2007 haft en 100 procentig uppfyllelsegrad är ytterligare en faktor som pekar på att antagandet håller. Detta genom att visa på att av de företag som verkligen försöker uppfylla de uppsatta kraven är det de brittiska som gör detta bäst.

Harmoniseringsmässigt så påvisar den sammanlagda uppfyllelsegraden tydligt att informationen beträffande goodwillredovisning blir allt utförligare med hjälp av den ökande maxpoängen samtidigt som de ökade resultaten påvisar att företagen blir bättre på att uppfylla redovisningskriterierna (Canibano och Mora, 2000). Tillsammans tyder dessa på en ökad harmonisering av goodwillredovisning mellan länderna vilket borde resultera i att årsredovisningar från 2007 är mer jämförbara än årsredovisningar från 2005.

4.9 Analys av hypoteser

4.9.1 Hypotes 1

”Det finns skillnader i hur goodwill hanteras i finansiella rapporter mellan företag som följer IFRS i Sverige och Storbritannien.”

I resultatet av vår empiri och tidigare analys identifierar vi flertalet skillnader i hur goodwill har hanterats av de svenska och brittiska företagen. De flesta av dessa skillnader har vi kunnat koppla till vår teoretiska referensram genom att belysa hur det anglosaxiska jämfört med det kontinentala synsättet kan ha bidragit till skillnaderna. Vi har även identifierat stora likheter i företagens årsredovisningar som tyder på en ökad harmonisering och en minskad effekt av dessa internationella skillnader. Vissa av de skillnader som identifierats har dock talat emot påståenden från vår teoretiska referensram vilket har lett till att vi gjort en del egna antaganden kopplade till vad just dessa skillnader kan bero på.

Konkreta skillnader som har identifierats och kan styrka hypotes 1 är; att brittiska företag oftare väljer att göra goodwillnedskrivningar, svenska företag undviker helt att använda verkligt värde vid uträkning av återanskaffningsvärde, brittiska företag som beskriver hur återanskaffningsvärdet är framräknat gör detta mer utförligt, samt att det är färre svenska än brittiska företag som uppfyller samtliga uppställda krav på sin goodwillredovisning (Ball et al, 2000; Bushman och Piotroski, 2006; Nobes, 2006)

Områden där skillnader inte identifierats och istället kan anses försvaga hypotes 1 är; att inget av företagen använder återanskaffningsvärdet vid redovisning av immateriella tillgångar skilt från goodwill, inget av företagen väljer att göra fler än en nedskrivningsprövning per år, samt att fördelning av goodwill på kassagenererande enheter sker på likvärdiga nivåer bland både svenska och brittiska företag (Cairns, 1997; D’Arcy, 2001; Sellhorn och Gornik, 2006).

De resultat som har varit de främsta bidragande orsakerna till att vi gjort egna antaganden utan teoretisk koppling, är de brittiska företagens sämre resultat på så gott som alla områden 2005 tillsammans med deras stora förbättring till 2007. Då 2007 års resultat talar för att det anglosaxiska synsättet bidrar till en bättre och öppnare redovisningsinformation (Nobes, 2006) har vi ansett att 2005 års resultat sannolikt kan bero på specifika faktorer i övergången till IFRS istället för att motbevisa skillnaderna kopplade till de olika synsätten.

Då hypotes 1 syftar till att svara på om internationella skillnader under IFRS kan identifieras mellan svenska och brittiska företags årsredovisningar och inte berör storleksgraden av denna skillnad, anser vi att hypotesen håller. Vi menar dock att vårt resultat även tyder på att

införandet av IFRS minskat vikten av internationella skillnader kopplade till det anglosaxiska och kontinentala synsättet, då likheterna i hanteringen av goodwillredovisning blivit allt tydligare länderna emellan. (Sellhorn och Gornik, 2006).

4.9.2 Hypotes 2

”Redovisning av goodwill är mer harmoniserad mellan länder som följer IFRS i finansiella rapporter för 2007 än i finansiella rapporter för 2005.”

I och med att IFRS infördes 2005 så finns det flera förklaringar till varför de undersökta företagen redovisade bristfällig information kring nedskrivningsprövning av goodwill och de nya redovisningsstandarderna inte tillämpats praktiskt till den grad som eftersträvats. Ser vi däremot på informationsupplysningarna som lämnats i de finansiella rapporterna för 2007 så kan vi se en markant förbättring bland både de brittiska och svenska företagen i hur de tagit till sig de nya reglerna och tillämpat dessa praktiskt i större omfattning än tidigare. Resultaten ger intryck på att en materiell harmonisering skett och att därmed graden av jämförbarhet mellan länderna blivit högre (Canibano och Mora, 2000).

Att de finansiella rapporternas kvalitet har ökat hänger samman med att graden av öppenhet har blivit högre och detta har vi framförallt urskilt bland de brittiska företagen 2007 då deras maxpoäng ökat markant (Canibano och Mora, 2000). Värdet av upplysningsinformationen vid nedskrivningsprövningen kan dock ifrågasättas. Ökad jämförbarhet kan stå i konflikt med högre redovisningskvalitet och på så vis kan reliabilitet och relevans i redovisningsinformationen bli lidande (Bennett et al, 2006). En liten tendens till att använda alternativa metoder vid fastställande av återanskaffningsvärde har identifierats bland de brittiska företagen vilket försämrar jämförbarheten mellan länderna. Detta hänger ihop med valmöjligheter och bedömningar som företagen kan göra utifrån den nya redovisningsstandard (Wines et al, 2007).

IFRS som är infört för att harmonisera de internationella skillnaderna och öka jämförbarheten länder emellan, anser vi har lyckats relativt bra med sitt mål (Canibano och Mora, 2000). I vår undersökning har vi sett en tydlig förändring bland de undersökta länderna i hur de väljer att redovisa information vid en nedskrivningsprövning av goodwill från 2005 då framförallt de brittiska företagen var rätt bristfälliga i sina informationsupplysningar. Båda länderna redovisade dock relativt jämbördig information 2007. Vi ser därmed en tydlig tendens av att harmonisering ägt rum mellan de svenska och brittiska företagens informationsupplysningar gällande nedskrivningsprövning av goodwill från 2005 till 2007.

5 AVSLUTANDE DISKUSSION OCH SLUTSATSER

I det avslutande kapitlet presenteras uppsatsens slutsatser genom att besvara frågeställningarna från det inledande kapitlet. Efter slutsatserna har vi presenterat en egen hypotes kopplad till resultaten i vår undersökning. Kapitlet avslutas med förslag på vidare forskning.

Då det övergripande syftet med vår studie har berört både internationella skillnader och harmoniseringseffekter har vi valt att presentera de olika områdena var för sig med utgångspunkt från våra forskningsfrågor.

5.1.1 Forskningsfråga 1

”Skiljer sig sättet att redovisa goodwill mellan svenska företag noterade på Large Cap och brittiska företag listade på FTSE100 inom tillverkningsbranscherna material, industrivaror och sällanköpsvaror efter införandet av IFRS 3, IAS 36 och IAS 38?”

De förväntade resultat vi haft på studien med utgångspunkt i att brittiska företag borde ha lättare att anpassa sig till IFRS och vara bättre på att lämna en mer öppen och detaljerad information, har endast kunnat styrkas av resultaten från 2007. Av resultaten från 2005 blir vi istället medvetna om att de brittiska företagen varit betydligt sämre på att följa det nya regelverket i övergångsfasen.

Då skillnaderna som identifierats visat på olika resultat från 2005 och 2007, talar detta emot att specifika sätt att redovisa goodwill skulle förekomma länderna emellan. Vi vill dock ändå påstå att våra resultat påvisar existensen av internationella skillnaders påverkan på redovisningen. Detta genom att 2005 års resultat borde kunna förklaras av specifika faktorer påverkade av övergångsfasen till IFRS och harmoniseringsproblem på de facto nivå. Då vi 2007 konstaterat att harmoniseringsprocessen på de facto nivå tagit fart samtidigt som tendenserna av bättre redovisningsinformation visat sig bland de brittiska företagen anser vi att vårt antagande är högst troligt.

För att svara på forskningsfråga 1 så anser vi oss ha påvisat att de företag som vi har undersökt, åskådliggör att internationella skillnader föreligger som kan återkopplas till ett anglosaxiskt och kontinentalt redovisningssynsätt. Dock har inte detta mönster visat sig lika tydligt hela studien igenom. Vi menar därför att det mesta tyder på att skillnader fortfarande förekommer men att harmoniseringen i samband med införandet av IFRS har lett till en minskad betydelse av dessa skillnader.

5.1.2 Forskningsfråga 2

”Har harmoniseringen av goodwill i de undersökta finansiella rapporterna från 2005 ökat inom och emellan Sverige och Storbritannien jämfört med de undersökta finansiella rapporterna från 2007?”

Utifrån vår analys av det empiriska materialet har vi konstaterat en tydlig positiv effekt av harmoniseringen i finansiella rapporter från 2005 till 2007 både inom och emellan länderna. Detta då näst intill samtliga resultat påvisar en ökning av goodwillredovisningens uppfyllelsegrad och tyder på en bättre efterlevnad av IFRS standarder för

goodwillredovisning. Det som har gjort harmoniseringseffekterna extra tydliga är den markanta ökningen av de brittiska företagens anpassning till det nya regelverket 2007.

Viktigt att ha i åtanke när vi pratar om en ökad harmonisering av goodwillredovisning är att våra resultat endast tar hänsyn till jämförbarheten finansiella rapporter emellan. Trots att relevans och reliabilitet är en viktig aspekt av goodwillredovisning för externa investerare och att en ökad jämförbarhet inte ger en bättre redovisningsinformation om det sker på bekostnad av dessa egenskaper, drar vi inga slutsatser på detta område då de ligger utanför ramen för vår studie.

För att svara på forskningsfråga 2 så menar vi att den rimligaste tolkningen av våra resultat från studien bör vara att harmoniseringen har ökat från 2005 till 2007 eftersom företagen har haft tid till att anpassa sig efter det nya regelverket och övervinna tidigare olikheter. Den minskade betydelsen av internationella skillnader som svaret på forskningsfråga 1 tyder på, stärker också vårt påstående om att harmoniseringen ökat.

5.1.3 Författarnas hypotes

Då vår studie endast har berört Sveriges och Storbritanniens största noterade företag inom branscherna material, industrivaror och sällanköpsvaror kan vi inte säga att vårt resultat gäller för alla företag som följer IFRS i dessa länder. Vi kan däremot med hjälp av vårt urval anta att resultatet ger en anvisning om hur det kan tänkas se ut generellt och användas för att utforma vår slutgiltiga hypotes:

De positiva harmoniseringseffekterna i och med införandet av IFRS har bidragit till en minskad betydelse av internationella skillnader mellan svenska och brittiska företags redovisning av goodwill i finansiella rapporter.

5.2 Förslag till vidare forskning

Harmonisering är en ständig process som strävar efter att skapa harmoni. Det skulle vara intressant att göra om samma undersökning vid ett senare tillfälle för att se om harmoniseringen fortsätter att öka med tiden samt om internationella skillnader bidrar med en allt mindre påverkan. Att göra studien mellan andra länder skulle också vara intressant då liknande resultat skulle kunna leda till starkare anknytningar till anglosaxiskt och kontinentalt redovisningssynsätt. Ett annat alternativ kan vara att använda sig av ett annat redovisningsområde som också varit föremål för en stor omställning i och med införandet av IFRS. Om liknande effekter kan identifieras skulle resonemanget kunna utvecklas till att täcka övergången till IFRS som helhet.

Ett helt annat sätt att angripa goodwillredovisning kan vara att gå in på djupet och undersöka hur nedskrivningsprövningarna går till inom företagen. Detta angreppssätt skulle kunna undersöka värdet av den information som företagen lämnar i sina finansiella rapporter i egenskaper av relevans och reliabilitet och bidra till om en ökad jämförbarhet är att föredra.

6 REFERENSER

- Arbnor, I., & Bjerke, B. (1994) *Företagsekonomisk metodlära*, Lund: Studentlitteratur.
- Artsberg, K. (2005) *Redovisningsteori: -policy och -praxis*. Malmö: Liber ekonomi.
- Beatty, A., & Weber, J. (2006) Accounting Discretion if Fair Value Estimates: An Examination of SFAS 142 Goodwill Impairments. *Journal of Accounting Research* 44(2), 257-288.
- Bennett, B., Bradbury, M., & Prangnell, H. (2006) Rules, Principles and Judgments in Accounting Standards. *Abacus* 42(2).
- Bushman, R.M., & Piotroski, J.D. (2006) Financial reporting incentives for conservative accounting: The influence of legal and political institutions. *Journal of Accounting & Economics* 42(1/2), 107-148.
- Cairns, D. (1997) The future shape of harmonization: a reply. *European Accounting Review* 6(2), 305-348.
- Canibano, L., & Mora, A. (2000) Evaluating the statistical significance of the de facto accounting harmonization: a study of European global players. *The European Accounting Review* 9(3), 349-369.
- d'Arcy, A. (2001) Accounting classification and the international harmonization debate – an empirical investigation. *Accounting, Organizations and Society* 26, 327-349
- Danske, H., & Gebhardt, G. (2006) International Financial Reporting Standards and Experts Perceptions of Disclosure Quality. *Abacus* 42(3), 461-498.
- Denscombe, M. (2000) *Forskningshandboken*, Lund: Studentlitteratur.
- Ding, Y., Stolowy, H., & Richard, J. (2007) Towards an understanding of the phases of goodwill accounting in four Western capitalist countries: From stakeholder model to shareholder model. *Les Cahiers de Recherche* 872.
- Douppnik, T.S., & Salter, S.B. (1995) An empirical test of a judgemental international classification of financial reporting practices. *Journal of international Business Studies* 24(1), 41-60.
- Holme, I.M., & Solvang, B.K. (1991) *Forskningsmetodik: om kvalitativa och kvantitativa metoder*, Lund: Studentlitteratur.
- La Porta, R., Lopez-De-Silanes, F., Shleifer, A., & Vishny, R.W. (1997) Legal Determinants of External Finance. *Journal of Finance* 52(3).
- Lamb, M., Nobes, C., & Roberts, A. (1998) International Variations in the Connections Between Tax and Financial Reporting. *Accounting and Business Research* 28(3), 173-188

- Lander, G.H., & Reinstein, A. (2003) Models to Measure Goodwill Impairment. *International Advances in Economic Research* 9(3), 227-232
- Nobes, C. (1998) Towards a general model of the reasons for international differences of in financial reporting. *Abacus* 34(2), 162-187
- Nobes, C. (2003) On the myth of “Anglo-Saxon” financial accounting: a comment. *Journal of Accounting* 38(1), 95-104.
- Nobes, C. (2004) On accounting classification and the international harmonisation debate. *Accounting, Organizations & Society* 29(2) 189-200.
- Nobes, C. (2006) The survival of international differences under IFRS: towards a research agenda. *Accounting and Business Research* 36(3), 233-245.
- Jennings, R., LeClere, M., Thompson II, R.B. (2001), Add Goodwill Amortization and the Usefulness of Earnings. *Financial Analyst Journal* 57(5)
- Schipper, K. (2005) The introduction of International Accounting Standards in Europe: Implications for international convergence. *European Accounting Review* 14(1), 101-126.
- Seetharaman, A., Sreenivasan, J., Sudha, R., & Yee, T.Y. (2005) Managing impairment of goodwill. *Journal of Intellectual Capital* 7(3), 338-353.
- Sellhorn, T., & Gornik, S. (2006) Implications of the IAS Regulation for Research into the International Differences in Accounting Systems. *European Accounting Review* 15(3), 187-217.
- Svensson, N., Wramell, N., & Rubin, F. (2007) Hur väl uppfyller företagen redovisningskraven i IFRS 3, IAS36 och IAS 38? Lunds Universitet/Företagsekonomiska Institutionen.
- Thurén, T. (2007) *Vetenskapsteori för nybörjare*, Stockholm: Liber
- Trombetta, M. (2003) International regulation of audit quality: full harmonization or mutual recognition? *An economic approach. European Accounting Review* 12(1), 3-27.
- Van Hulle, K. (1993) Harmonization of accounting standards in the EC – IS it the beginning or is it the end? *European Accounting Review*, 387-396.
- Wines, G., Dagwell, R., & Windsor, C. (2007) Implications of the IFRS goodwill accounting treatment. *Managerial Auditing Journal* 22(9), 862-880.

BILAGA 1 Adresser till årsredovisningar

Svenska företag

ABB, www.abb.se
Alfa Laval, www.alfalaval.com
Assa Abloy, www.assaabloy.se
Atlas Copco, www.atlascopco.com
Hexagon, www.hexagon.se
Lindab International, www.lindabgroup.com
NCC, www.ncc.se
SAAB, www.saabgroup.com
Sandvik, www.sandvik.se
Scania, www.scania.com
Seco tools, www.secotools.com
Skanska, www.skanska.com
SKF, www.skf.com
Trelleborg, www.trelleborg.com
Volvo, www.volvo.com
Boliden, www.boliden.se
Holmen, www.holmen.se
SCA, www.sca.com
SSAB, www.ssab.se
Stora Enso, www.storaenso.com
Electrolux, www.electrolux.com
Eniro, www.eniro.com
Nobia, www.nobia.com
HM, www.hm.com
Husqvarna, www.husqvarna.se
MTG, www.mtg.com
Nobia, www.nobia.com
Autoliv, www.autoliv.com
Modern Times, www.mtg.se

Brittiska företag

Bae Systems, www.baesystems.com
Capita group, www.capita.co.uk
Rentokil Initial, www.rentokil-initial.com
Rexam, www.rexam.com
Rolls-Royce, www.rolls-royce.com
Smiths Group, www.smiths-group.com
Tomkins, www.tomkins.co.uk
Wolseley, www.wolseley.com
Johnson Matthey, www.matthey.com
Rio Tinto, www.riotinto.com
Xstrata, www.xstrata.com
Anglo American, www.angloamerican.co.uk
BHP Billiton, www.bhpbilliton.com
Associated British food, www.abf.co.uk
British American tobacco, www.bat.com
Cadbury Schweppes, www.cadbury.com
Diageo, www.diageo.com
Imperial tobacco group, www.imperial-tobacco.com
Reckitt Ben, www.reckittbenckiser.com
SAB Miller, www.sabmiller.com
Scottish & Newcastle, www.scottish-newcastle.com
Unilever, www.unilever.com
Persimmon, www.persimmon.plc.uk
Tate & Lyle, www.tateandlyle.com

BILAGA 2 Förklaring av undersökningsmall

Fråga 1.

1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill?				
I) Återanskaffningsvärde				
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar				

Denna fråga är utformad efter IAS 38 punkt 34 som innebär att företagen ska ange om de redovisat en förvärvad immateriell tillgång skild från goodwill. Enligt punkten ska företagen ange om redovisningen har baserats på anskaffningsvärdet minus avskrivningar och nedskrivningar eller om de använt sig av återanskaffningsvärdet.

Om ett företag lyft ut immateriella tillgångar från goodwill kommer har det satts en 1:a i den första rutan. Sedan har en granskning gjorts av vad företaget baserat sin redovisning på. Om exempelvis ett företag baserat sin redovisning på återanskaffningsvärdet så kommer en 1:a att sättas i rutan för återanskaffningsvärde. Om företaget däremot baserar sin redovisning på anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar sätts en 1:a i den rutan. I de fall företag inte redovisat en goodwillpost i sin årsredovisning har vi valt att ta bort dessa helt ur undersökningen.

Fråga 2.

2. Nedskrivningsprövning av goodwill				
I) En gång per år				
II) Fler än en gång per år				

Enligt IAS 36 punkt 90 ska företag årligen göra en nedskrivningsprövning på kassagenererande enheter vilka goodwill har fördelats på. Dessutom ska nedskrivningsprövning göras om det finns indikationer på att en enhet tappat i värde och behöver skrivas ner. Detta görs genom att jämföra enhetens redovisade värde, inklusive goodwill mot återvinningsvärdet. Alla företag som har en goodwillpost ska genomföra en nedskrivningsprövning och vi kommer att sätta en 1:a i rutan för hur ofta företagen genomför en nedskrivningsprövning.

Fråga 3.

3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.				
I) Koncernnivå				
II) Världsdelar eller länder				
III) Dotterbolag				
IV) Verksamhetsområde				

Punkt 80 i IAS 36 uppger att goodwill som förvärvats genom företagsförvärv ska fördelas på förvärvarens kassagenererande enheter alternativt grupper av kassagenererande enheter. Varje enhet eller grupper av enheter som goodwill är fördelat på ska svara mot den lägsta nivån i företaget.

För att kunna jämföra denna punkt företagen emellan har vi valt att dela upp dessa nivåer i fyra. Nivåerna vi valt är koncernnivå, länder och världsdelar, dotterbolag och verksamhetsområde. Genom att granska denna punkt klargör vi om det finns skillnader på vilken nivå de olika länderna väljer att fördela sin goodwill.

I årsredovisningarna har vi identifierat vilka nivåer de undersökta företagen valt att fördela goodwill på. Om ett företag exempelvis fördelt goodwill på verksamhetsområden kommer vi att sätta en 1:a i rutan för detta. De nivåer som företagen inte väljer att fördela goodwill på kommer att lämnas blanka.

Fråga 4.

4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.				
I) Nyttjandevärde				
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader				

Med utgångspunkt från IAS 36 punkt 74 har denna fråga utformats. I punkten står det att företag ska ange vilket återanskaffningsvärde som använts och då finns det två alternativ för företagen att välja på. Det första är nyttjandevärde som beräknas genom uppskattningar av framtida in- och utbetalningar som tillgången ger upphov till i den löpande verksamheten. Det andra är verkligt värde minus försäljningskostnader, vilket beräknas utifrån ett pris baserat på ett bindande avtal mellan kunniga parter som är oberoende av varandra samt har intresse av att transaktionen genomförs.

Syftet med frågeställning är om det finns skillnader mellan länder i hur återanskaffningsvärdet räknas fram. En 1:a har ifyllts rutan för det alternativ respektive företag valt att basera sina återanskaffningsvärden på. I de fall de valt att använda båda återanskaffningsvärdena har de fått en 1:a i båda rutorna.

Fråga 5.

5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.				
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser				
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden				
III) Prognosperiod				
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden				
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.				

Frågan är uppbyggd efter IAS 36 punkt 134 och vi har valt ut fem upplysningskrav som vi vill granska i vår undersökning. Nedan kommer en närmare beskrivning på våra delfrågor.

I) Här har vi granskat viktiga antaganden som företagsledningen har baserat sina kassaflödesprognoser på för den period som motsvaras av de senast gjorda budgeterna/prognoserna. Standarden kräver en beskrivning av varje viktigt antagande. De viktiga antaganden som vi tittat närmare på i vår undersökning är framförallt diskonteringsränta, prognosperiod och tillväxttakt. Men det finns även andra antaganden som företag bör lämna beskrivningar kring som exempelvis intäktsvolym, produktionskostnader, rörelsemarginal, produktutveckling, priser, inflation och behov av investeringar. För att ett företag ska ha erhållit en 1:a på denna delfråga krävs det att företaget nämnt vilka de viktiga antagandena varit. Om de enbart beskrivit några viktiga antaganden men att det funnits fler att beskriva har de fått 0.5 i rutan. I de fall inget viktigt antagande beskrivits har de fått 0 i rutan.

II) Företagen måste enligt denna punkt beskriva tillvägagångssättet vid fastställande av de viktiga antagandenas värden. I de fall värdena inte återspeglar tidigare erfarenheter eller att de inte stämmer överens med externa informationskällor måste företagen beskriva varför de skiljer sig. Uppfyller företagen denna punkt helt har de erhållit en 1:a, delvis 0.5 och inte alls har de fått 0.

III) Under denna punkt har vi granskat om företagen informerat om vilken prognosperiod som kassaflödena baserats på. Företagen har fått en 1:a om de uppfyllt informationskravet enligt denna punkt. Om de ej gjort detta har de fått 0 i rutan. I de fall de angett beskrivning på vad de baserat sina prognoser på men inte angett tidsperiod har de fått 0.5.

IV) I den här punkten har vi granskat om företagen angett vilken tillväxttakt som använts för att extrapolera kassaflöden bortom prognosperioden. Enligt denna punkt ska en procentsats ha angetts samt en förklaring till varför den använts. I de fall företagen endast angett procentsats har de fått 0.5 och om det angett både procentsats och förklaring har de erhållit en 1:a. Om företaget ej uppfyllt upplysningskravet har de fått 0.

V) Enligt denna punkt ska företagen angett den diskonteringsfaktor som tillämpas på kassaflödesprognoserna. Denna ska anges som procentsats före skatt. Företagen ska även ha angett diskonteringsfaktor för varje kassagenererande enhet. För erhållandet av en 1:a ska dessa krav vara uppfyllda. De har även fått en 1:a om de skriver att diskonteringsfaktorn gällt

samtliga kassagenererande enheter. Om de angett diskonteringsfaktor utan motivering erhåller de 0.5 poäng. I de fall företagen inte angett diskonteringsfaktor har de fått 0.

Genom att undersöka dessa punkter har vi fått en bild av hur väl företagen uppfyllt upplysningskraven samt information kring skillnader mellan länder.

Fråga 6.

6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.				
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på				
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande				

I de fall företagen valt att basera återanskaffningsvärdet på verkligt värde minus försäljningskostnader har vi granskat deras upplysningar och antaganden. Denna frågeställning är även den framtagen ur IAS 36 punkt 134.

I) För att erhålla en 1:a på denna punkt har det krävts beskrivningar av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baserats på. Har de enbart beskrivit några av de viktiga antagandena har de fått 0.5 och om de inte gjort några beskrivningar har fått 0.

II) Företagen måste enligt denna punkt gjort en beskrivning av tillvägagångssättet vid fastställande av de viktiga antagandenas värden. I de fall värdena inte återspeglar tidigare erfarenheter eller att de inte stämmer överens med externa informationskällor måste företagen ha beskrivit varför de skiljer sig. Om företaget uppfyllt denna punkt helt har de fått en 1:a, delvis 0.5 och inte alls 0.

Genom att undersöka dessa punkter har vi fått en bild av hur väl företagen uppfyllt upplysningskraven av de företag som väljer återanskaffningsvärdet baserat på verkligt värde minus försäljningskostnader. Dessutom har vi som i fråga 5 fått information kring skillnader mellan länder. Det har även varit intressant att göra jämförelser över tiden av dessa upplysningskrav.

Fråga 7.

7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.				
I) Nedskrivning av goodwill				
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten				

Denna fråga är framtagen ur IAS 36 punkt 104 vilken gäller för företag som gjort nedskrivningar av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.

Vi har genom denna frågeställning sett hur många företag som skrivit ner goodwill i samband med nedskrivning av en kassagenererande enhet. Vid nedskrivning av en kassagenererande enhet så har vi satt en 1:a i huvudfrågan och om företaget i fråga skrivit ner goodwill i den kassagenererande enheten har vi satt en 1:a i rutan för nedskrivning av goodwill. Om ingen nedskrivning gjorts har det satts en 0: a i rutan. Vi har även granskat om företagen valt att skriva ner övriga tillgångar i den kassagenererande enheten och satt en 1:a i rutan om de gjort det, i fall de inte skrivit ner övriga tillgångar har de fått en 0:a.

BILAGA 3 Poängsammanställningar

Bransch:	ABB	Alfa Laval	Assa Abloy	Atlas Copco	Hexagon	Lindab	NCC	SAAB	Sandvik	Scania	Seco tools	Skanska	SKF	Trelleborg	Volvo	Poäng	%
Industri-07(S)																	
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
I) Återanskaffningsvärde																0/15	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
I) En gång per år	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
II) Fler än en gång per år																	
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
I) Koncernnivå										1	1					2/15	13%
II) Världsdelar eller länder																0/15	0%
III) Dotterbolag																0/15	0%
IV) Verksamhetsområde	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			1	1	1	13/15	87%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader																	
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0	0	1	0,5	0	0,5	1	1	0,5	0,5	0,5	1	1	0,5	1	9/15	60%
III) Prognosperiod	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	11/15	73%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0	0	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12,5/15	83%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	0	1	1	1	1	0,5	1	1	1	0,5	1	1	1	0,5	0,5	12/15	80%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.																0/15	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på																	
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande																	
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.								1					1	1	1	4/15	27%
I) Nedskrivning av goodwill								1					1	1	1	4/15	27%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten													1	1	1	2/15	13%
Total poängsammanställning företag:	10/13	12/14	14/14	13/14	13/14	13/14	16/16	14/14	13,5/14	12/14	12,5/14	16/16	17/17	16/17	13,5/14	205,5/219	
Total sammanställning företag %:	77%	86%	100%	93%	93%	93%	100%	100%	96%	86%	89%	100%	100%	94%	96%	94%	

Bransch:	ABB	Alfa Laval	Assa Abloy	Atlas Copco	Hexagon	Lindab	NCC	SAAB	Sandvik	Scania	Seco tools	Skanska	SKF	Trelleborg	Volvo	Poäng	%	
Industri-05(S)																		
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%	
I) Återanskaffningsvärde																0/15	0%	
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%	
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	14/15	93%	
I) En gång per år	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	14/15	93%	
II) Fler än en gång per år																0/15	0%	
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15/15	100%	
I) Koncernnivå										1	1					2/15	13%	
II) Världsdelar eller länder																0/15	0%	
III) Dotterbolag																0/15	0%	
IV) Verksamhetsområde	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	13/15	87%	
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14/15	93%	
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14/15	93%	
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader																0/15	0%	
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14/15	93%	
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	1	0	1	1		1	1	0,5	1	0	1	1	0,5	1	1	11/15	73%	
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0	0	1	1		0,5	1	0	0,5	0	0,5	0,5	0	0,5	0	5,5/15	37%	
III) Prognosperiod	0	0	1	1		0,5	1	0	1	0	0	1	0	1	0	6,5/15	43%	
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0	0,5	1	1		0,5	1	0	1	0,5	1	0,5	0	1	0	8/15	53%	
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	0	1	1	0,5		0,5	1	0,5	1	0,5	1	1	0	0,5	0,5	8,5/15	57%	
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.					0											0/15	0%	
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på																0/15	0%	
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande																0/15	0%	
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.								1					1			0	2/15	13%
I) Nedskrivning av goodwill								1					1				2/15	13%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten													1				1/15	7%
Total poängsammanställning företag:	10/14	11,5/14	14/14	13,5/14	6/9	12/14	16/16	10/14	13,5/14	10/14	12,5/14	16/17	7,5/13	13/14	10,5/14	176/209		
Total sammanställning företag %:	71%	82%	100%	96%	67%	86%	100%	71%	96%	71%	89%	94%	58%	93%	75%	84%		

Bransch:										
Industri-07(UK)	Bae Systems	Capita Group	Rentokil Initial	Rexam	Rolls-Royce	Smiths Group	Tomkins	Wolseley	Poäng	%
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
I) Återanskaffningsvärde									0/8	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
I) En gång per år	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
II) Fler än en gång per år										
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
I) Koncernnivå									0/8	0%
II) Världsdelar eller länder									1/1/8	13%
III) Dotterbolag									0/8	0%
IV) Verksamhetsområde	1	1	1	1	1	1	1	1	7/8	88%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader										
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	0,5	1	1	1	1	1	1	1	7,5/8	94%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0	1	1	1	0,5	0,5	1	1	6/8	75%
III) Prognosperiod	0,5	1	1	1	0,5	1	1	1	7/8	88%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0	1	1	1	0	1	1	1	6/8	75%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.									0/8	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på									0/8	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande									0/8	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.						1	1	1	3/8	38%
I) Nedskrivning av goodwill						1	1	1	3/8	38%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten								1	1/8	13%
Total poängsammanställning företag:	11/14	14/14	14/14	14/14	12/14	15,5/16	16/16	17/17	113,5/119	
Total sammanställning företag %:	79%	100%	100%	100%	86%	97%	100%	100%	95%	

Bransch:	Bae Systems	Capita Group	Rentokil Initial	Rexam	Rolls-Royce	Smiths Group	Tomkins	Wolseley	Poäng	%
Industri-05(UK)										
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
I) Återanskaffningsvärde									0/8	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
I) En gång per år	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
II) Fler än en gång per år									0/8	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	1	1	1	8/8	100%
I) Koncernnivå	1				1	1			4/8	50%
II) Världsdelar eller länder									0/8	0%
III) Dotterbolag									0/8	0%
IV) Verksamhetsområde		1	1	1			1		4/8	50%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1	1*	1	1	0	7/8	88%
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1	1*	1	1	0	7/8	88%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader									0/8	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	1	1	1	0	7/8	88%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	0	1	1	1	0,5	0,5	1		5/8	63%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0	1	1	1	0	0	0,5		3,5/8	44%
III) Prognosperiod	0	1	1	1	0	0	1		4/8	50%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0	1	1	1	0	0	0,5		3,5/8	44%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	1	1	1	1	0,5	1	1		6,5/8	81%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.								0	0/8	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på									0/8	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande									0/8	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.		1				1			2/8	25%
I) Nedskrivning av goodwill		1				1			2/8	25%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten									0/8	0%
Total poängsammanställning företag:	10/14	16/16	14/14	14/14	10/14	12,5/16	13/14	6/9	95,5/111	
Total sammanställning företag %:	71%	100%	100%	100%	71%	78%	93%	67%	86%	

Bransch:	Boliden	Holmen	SCA	Stora Enso	Poäng	%
Material-07(S)						
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	4/4	100%
I) Återanskaffningsvärde					0/4	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	4/4	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	4/4	100%
I) En gång per år	1	1	1	1	4/4	100%
II) Fler än en gång per år					0/4	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	4/4	100%
I) Koncernnivå					0/4	0%
II) Världsdelar eller länder					0/4	0%
III) Dotterbolag					0/4	0%
IV) Verksamhetsområde	1	1	1	1	4/4	100%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1*	4/4	100%
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1*	4/4	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader					0/4	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	4/4	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	0,5	1	1	1	3,5/4	88%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0,5	0,5	0,5	1	2,5/4	63%
III) Prognosperiod	1	0	1	1	3/4	75%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0	1	1	1	3/4	75%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	0,5	1	0,5	1	3/4	75%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.					0/4	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på					0/4	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande					0/4	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.		1			1/4	25%
I) Nedskrivning av goodwill		1			1/4	25%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten		1			1/4	25%
Total poängsammanställning företag:	11,5/14	15,5/17	13/14	14/14	54/59	
Total sammanställning företag %:	82%	91%	93%	100%	92%	

Bransch:	Boliden	Holmen	SCA	Stora Enso	Poäng	%
Material-05(S)						
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	4/4	100%
I) Återanskaffningsvärde					0/4	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	4/4	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	4/4	100%
I) En gång per år	1	1	1	1	4/4	100%
II) Fler än en gång per år					0/4	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	4/4	100%
I) Koncernnivå					0/4	0%
II) Världsdelar eller länder					0/4	0%
III) Dotterbolag					0/4	0%
IV) Verksamhetsområde	1	1	1	1	4/4	100%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1	4/4	100%
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1	4/4	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader					0/4	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	4/4	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	0,5	1	1	1	3,5/4	88%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0,5	1	0,5	1	3/4	75%
III) Prognosperiod	0,5	1	1	1	3,5/4	88%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0	0,5	0,5	1	2/4	50%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	0,5	1	0,5	1	3/4	75%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.					0/4	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på					0/4	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande					0/4	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.					0/4	0%
I) Nedskrivning av goodwill					0/4	0%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten					0/4	0%
Total poängsammanställning företag:	11/14	13,5/14	12,5/14	14/14	51/56	
Total sammanställning företag %:	79%	96%	89%	100%	91%	

Bransch:	Anglo American	BHP Billiton	Johnson Matthey	Rio Tinto	Xstrata	Poäng	%
Material-07(UK)							
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Återanskaffningsvärde						0/5	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	5/5	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) En gång per år	1	1	1	1	1	5/5	100%
II) Fler än en gång per år						0/5	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Koncernnivå						0/5	0%
II) Världsdelar eller länder						0/5	0%
III) Dotterbolag						0/5	0%
IV) Verksamhetsområde	1	1	1	1	1	5/5	100%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1	1	5/5	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader	1					2/5	40%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	1	0,5	1	1	1	4,5/5	90%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0,5	0	1	1	1	3,5/5	70%
III) Prognosperiod	1	0	1	1	0,5	3,5/5	70%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0,5	0	1	0	0	1,5/5	30%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	0,5	0	1	1	1	3,5/5	70%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	1					2/5	40%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på	0,5					1,5/5	30%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande	0,5					1,5/5	30%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.		1				1/5	20%
I) Nedskrivning av goodwill		1				1/5	20%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten		1				1/5	20%
Total poängsammanställning företag:	15,5/18	12,5/17	14/14	13/14	16,5/18	71,5/81	
Total sammanställning företag %:	86%	74%	100%	93%	92%	88%	

Bransch:	Anglo American	BHP Billiton	Johnson Matthey	Rio Tinto	Xstrata	Poäng	%
Material-05(UK)							
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Återanskaffningsvärde						0/5	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	5/5	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	0	1	1	4/5	80%
I) En gång per år	1	1		1	1	4/5	80%
II) Fler än en gång per år						0/5	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Koncernnivå			1			1/5	20%
II) Världsdelar eller länder						0/5	0%
III) Dotterbolag						0/5	0%
IV) Verksamhetsområde	1	1		1	1	4/5	80%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	0	1	1	4/5	80%
I) Nyttjandevärde	1	1		1	1	4/5	80%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader	1					1/5	20%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	0	1	1	4/5	80%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	1	0,5		1	1	3,5/5	70%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0,5	0		1	0,5	2/5	40%
III) Prognosperiod	1	0		1	0,5	2,5/5	50%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0,5	0		0	0	0,5/5	10%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	0,5	0		1	1	2,5/5	50%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	1		0			1/5	20%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på	0,5					0,5/5	10%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande	0,5					0,5/5	10%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.						0/5	0%
I) Nedskrivning av goodwill						0/5	0%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten						0/5	0%
Total poängsammanställning företag:	15,5/18	9,5/14	4/8	13/14	12/14	54/68	
Total sammanställning företag %:	86%	68%	50%	93%	86%	79%	

Bransch:	Autoliv	Electrolux	Eniro	Modern Times Group	Nobia	Poäng	%
Sällanköpsvaror-07(S)							
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Återanskaffningsvärde						0/5	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	5/5	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) En gång per år	1	1	1	1	1	5/5	100%
II) Fler än en gång per år						0/5	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Koncernnivå			1			1/5	20%
II) Världsdelar eller länder		1				1/5	20%
III) Dotterbolag				1	1	2/5	40%
IV) Verksamhetsområde	1					1/5	20%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1	1	5/5	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader						0/5	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	1	1	1	1	1	5/5	100%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0	1	1	0	1	3/5	60%
III) Prognosperiod	0	1	1	0	1	3/5	60%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0	1	1	0	1	3/5	60%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	0,5	1	1	0	1	3,5/5	70%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.						0/5	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på						0/5	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande						0/5	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.						0/5	0%
I) Nedskrivning av goodwill						0/5	0%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten						0/5	0%
Total poängsammanställning företag:	10,5/14	14/14	14/14	10/14	14/14	62,5/70	
Total sammanställning företag %:	75%	100%	100%	71%	100%	89%	

Bransch:							
Sällanköpsvaror-05(S)	Autoliv	Electrolux	Eniro	Modern Times Group	Nobia	Poäng	%
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Återanskaffningsvärde						0/5	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	5/5	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) En gång per år	1	1	1	1	1	5/5	100%
II) Fler än en gång per år						0/5	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Koncernnivå			1			1/5	20%
II) Världsdelar eller länder		1				1/5	20%
III) Dotterbolag				1	1	2/5	40%
IV) Verksamhetsområde	1					1/5	20%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Nyttjandevärde	1	1	1	1	1	5/5	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader						0/5	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	1	1	1	1	1	5/5	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	1	0,5	1	0,5	1	4/5	80%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	0	0,5	1	0,5	1	3/5	60%
III) Prognosperiod	0	1	1	1	0	3/5	60%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	0	0	1	0	0	1/5	20%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	0,5	1	1	1	1	4,5/5	80%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.						0/5	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på						0/5	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande						0/5	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.						0/5	0%
I) Nedskrivning av goodwill						0/5	0%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten						0/5	0%
Total poängsammanställning företag:	10,5/14	12/14	14/14	12/14	12/14	60,5/70	
Total sammanställning företag %:	75%	86%	100%	86%	86%	86%	

Bransch:	Associated British food	British American tobacco	Cadbury Schweppes	Diageo	Imperial Tobacco Group	Reckitt Ben	SAB Miller	Scottisch & Newcastle	Uniliver	Persimmon	Tate & Lyle	Poäng	%
Sällanköpsvaror-05(UK)													
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11/11	100%
I) Återanskaffningsvärde													
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11/11	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	9/11	82%
I) En gång per år		1	1		1	1	1	1	1	1	1	9/11	82%
II) Fler än en gång per år												0/11	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11/11	100%
I) Koncernnivå	1						1			1	1	5/11	45%
II) Världsdelar eller länder		1		1	1				1			4/11	36%
III) Dotterbolag			1									1/11	9%
IV) Verksamhetsområde							1					1/11	9%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	7/11	63%
I) Nyttjandevärde		1	1			1			1	1	1	7/11	63%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader												0/11	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	0	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	6/11	54%
I) Varje viktigt antagande för kassafödesprognoser		1	1			1			1	1	0,5	5,5/11	50%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden		1	1			1			1	1	0	5/11	45%
III) Prognosperiod		1	1			1			1	1	0	5/11	45%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden		1	0,5			1			1	1	0	4,5/11	41%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassafödesprognoserna.		1	1			1			1	1	0,5	5,5/11	50%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	0			0	0	0	0				0	0/11	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på												0/11	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande												0/11	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.									1			1/11	9%
I) Nedskrivning av goodwill									1			1/11	9%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten									1			1/11	9%
Total poängsammanställning företag:	4/8	14/14	13,5/14	4/8	6/9	14/14	6/9	14/14	17/17	10/14	6/9	108,5/130	
Total sammanställning företag %:	50%	100%	96%	50%	67%	100%	67%	100%	100%	71%	67%	83%	

Sammanställning	Industri-07	SWE	Industri-05	SWE	Industri-07	UK	Industri-05	UK	Material-07	SWE	Material-05	SWE	Material-07	UK	Material-05	UK	Sällanköp-07	SWE	Sällanköp-05	SWE	Sällanköp-07	UK	Sällanköp-05	UK
	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	15/15	100%	15/15	100%	8/8	100%	8/8	100%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	5/5	100%	5/5	100%	5/5	100%	11/11	100%	11/11	100%
I) Återanskaffningsvärde	0/15	0%	0/15	0%	0/8	0%	0/8	0%	0/4	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/5	0%	0/5	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/11	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	15/15	100%	15/15	100%	8/8	100%	8/8	100%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	5/5	100%	5/5	100%	5/5	100%	11/11	100%	11/11	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	15/15	100%	14/15	93%	8/8	100%	8/8	100%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	4/5	80%	5/5	100%	5/5	100%	11/11	100%	9/11	82%
I) En gång per år	15/15	100%	14/15	93%	8/8	100%	8/8	100%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	4/5	80%	5/5	100%	5/5	100%	11/11	100%	9/11	82%
II) Fler än en gång per år	0/15	0%	0/15	0%	0/8	0%	0/8	0%	0/4	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/5	0%	0/5	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/11	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	15/15	100%	15/15	100%	8/8	100%	8/8	100%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	5/5	100%	5/5	100%	5/5	100%	11/11	100%	11/11	100%
I) Koncernnivå	2/15	13%	2/15	13%	0/8	0%	4/8	50%	0/4	0%	0/4	0%	0/5	0%	1/5	20%	1/5	20%	1/5	20%	2/11	18%	5/11	45%
II) Världsdelar eller länder	0/15	0%	0/15	0%	1/8	13%	0/8	0%	0/4	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/5	0%	1/5	20%	1/5	20%	4/11	36%	4/11	36%
III) Dotterbolag	0/15	0%	0/15	0%	0/8	0%	0/8	0%	0/4	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/5	0%	2/5	40%	2/5	40%	0/11	0%	1/11	9%
IV) Verksamhetsområde	13/15	87%	13/15	87%	7/8	88%	4/8	50%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	4/5	80%	1/5	20%	1/5	20%	5/11	45%	1/11	9%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	15/15	100%	14/15	93%	8/8	100%	7/8	88%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	4/5	80%	5/5	100%	5/5	100%	11/11	100%	7/11	63%
I) Nyttjandevärde	15/15	100%	14/15	93%	8/8	100%	7/8	88%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	4/5	80%	5/5	100%	5/5	100%	11/11	100%	7/11	63%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader	0/15	0%	0/15	0%	0/8	0%	0/8	0%	0/4	0%	0/4	0%	2/5	40%	1/5	20%	0/5	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/11	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	15/15	100%	14/15	93%	8/8	100%	7/8	88%	4/4	100%	4/4	100%	5/5	100%	4/5	80%	5/5	100%	5/5	100%	11/11	100%	6/11	54%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	15/15	100%	11/15	73%	7,5/8	94%	5/8	63%	3,5/4	88%	3,5/4	88%	4,5/5	90%	3,5/5	70%	5/5	100%	4/5	80%	11/11	100%	5,5/11	50%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	9/15	60%	5,5/15	37%	6/8	75%	3,5/8	44%	2,5/4	63%	3/4	75%	3,5/5	70%	2/5	40%	3/5	60%	3/5	60%	11/11	100%	5/11	45%
III) Prognosperiod	11/15	73%	6,5/15	43%	7/8	88%	4/8	50%	3/4	75%	3,5/4	88%	3,5/5	70%	2,5/5	50%	3/5	60%	3/5	60%	11/11	100%	5/11	45%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	12,5/15	83%	8/15	53%	6/8	75%	3,5/8	44%	3/4	75%	2/4	50%	1,5/5	30%	0,5/5	10%	3/5	60%	1/5	20%	10/11	91%	4,5/11	41%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	12/15	80%	8,5/15	57%	8/8	100%	6,5/8	81%	3/4	75%	3/4	75%	3,5/5	70%	2,5/5	50%	3,5/5	70%	4,5/5	80%	10,5/11	95%	5,5/11	50%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	0/15	0%	0/15	0%	0/8	0%	0/8	0%	0/4	0%	0/4	0%	2/5	40%	1/5	20%	0/5	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/11	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på	0/15	0%	0/15	0%	0/8	0%	0/8	0%	0/4	0%	0/4	0%	1,5/5	30%	0,5/5	10%	0/5	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/11	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande	0/15	0%	0/15	0%	0/8	0%	0/8	0%	0/4	0%	0/4	0%	1,5/5	30%	0,5/5	10%	0/5	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/11	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.	4/15	27%	2/15	13%	3/8	38%	2/8	25%	1/4	25%	0/4	0%	1/5	20%	0/5	0%	0/5	0%	0/5	0%	3/11	27%	1/11	9%
I) Nedskrivning av goodwill	4/15	27%	2/15	13%	3/8	38%	2/8	25%	1/4	25%	0/4	0%	1/5	20%	0/5	0%	0/5	0%	0/5	0%	3/11	27%	1/11	9%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten	2/15	13%	1/15	7%	1/8	13%	0/8	0%	1/4	25%	0/4	0%	1/5	20%	0/5	0%	0/5	0%	0/5	0%	1/11	9%	1/11	9%
Total poängsammanställning företaget:	205,5/219		176/209		113,5/119		95,5/111		54/59		51/56		71,5/81		54/68		62,5/70		60,5/70		159,5/161		108,5/130	
Total sammanställning företag %:	94%		84%		95%		86%		92%		91%		88%		79%		89%		86%		99%		83%	

Sammanställning Sverige	Industri-07	SWE	Material-07	SWE	Sällanköp-07	SWE	Sverige-07	Totalt
	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%
Sammanställning								
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
I) Återanskaffningsvärde	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
I) En gång per år	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
II) Fler än en gång per år	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
I) Koncernnivå	2/15	13%	0/4	0%	1/5	20%	3/24	13%
II) Världsdelar eller länder	0/15	0%	0/4	0%	1/5	20%	1/24	4%
III) Dotterbolag	0/15	0%	0/4	0%	2/5	40%	2/24	8%
IV) Verksamhetsområde	13/15	87%	4/4	100%	1/5	20%	18/24	75%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
I) Nyttjandevärde	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	15/15	100%	3,5/4	88%	5/5	100%	23,5/24	98%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	9/15	60%	2,5/4	63%	3/5	60%	14,5/24	60%
III) Prognosperiod	11/15	73%	3/4	75%	3/5	60%	17/24	71%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	12,5/15	83%	3/4	75%	3/5	60%	18,5/24	77%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	12/15	80%	3/4	75%	3,5/5	70%	18,5/24	77%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.	4/15	27%	1/4	25%	0/5	0%	5/24	21%
I) Nedskrivning av goodwill	4/15	27%	1/4	25%	0/5	0%	5/24	21%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten	2/15	13%	1/4	25%	0/5	0%	3/24	13%
Total poängsammanställning företag:	205,5/219		54/59		62,5/70		322/348	
Total sammanställning företag %:		94%		92%		89%		93%

Sammanställning Sverige	Industri-05	SWE	Material-05	SWE	Sällanköp-05	SWE	Sverige-05	Totalt
	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%
Sammanställning								
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
I) Återanskaffningsvärde	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24/24	100%
2. Nedskrivningsprovning av goodwill	14/15	93%	4/4	100%	5/5	100%	23/24	96%
I) En gång per år	14/15	93%	4/4	100%	5/5	100%	23/24	96%
II) Fler än en gång per år	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	15/15	100%	4/4	100%	5/5	100%	24//24	100%
I) Koncernnivå	2/15	13%	0/4	0%	1/5	20%	3/24	13%
II) Världsdelar eller länder	0/15	0%	0/4	0%	1/5	20%	1/24	4%
III) Dotterbolag	0/15	0%	0/4	0%	2/5	40%	2/24	8%
IV) Verksamhetsområde	13/15	87%	4/4	100%	1/5	20%	18/24	75%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	14/15	93%	4/4	100%	5/5	100%	23/24	96%
I) Nyttjandevärde	14/15	93%	4/4	100%	5/5	100%	23/24	96%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	14/15	93%	4/4	100%	5/5	100%	23/24	96%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	11/15	73%	3,5/4	88%	4/5	80%	18,5/24	77%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	5,5/15	37%	3/4	75%	3/5	60%	11,5/24	48%
III) Prognosperiod	6,5/15	43%	3,5/4	88%	3/5	60%	13/24	54%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	8/15	53%	2/4	50%	1/5	20%	11/24	46%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	8,5/15	57%	3/4	75%	4,5/5	80%	16/24	67%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande	0/15	0%	0/4	0%	0/5	0%	0/24	0%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.	2/15	13%	0/4	0%	0/5	0%	2/24	8%
I) Nedskrivning av goodwill	2/15	13%	0/4	0%	0/5	0%	2/24	8%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten	1/15	7%	0/4	0%	0/5	0%	1/24	4%
Total poängsammanställning företag:	176/209		51/56		60,5/70		287,5/335	
Total sammanställning företag %:		84%		91%		86%		86%

Sammanställning UK	Industri-07	UK	Material-07	UK	Sällanköp-07	UK	UK-07	Totalt
	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%
Sammanställning								
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
I) Återanskaffningsvärde	0/8	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/24	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
I) En gång per år	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
II) Fler än en gång per år	0/8	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/24	100%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
I) Koncernnivå	0/8	0%	0/5	0%	2/11	18%	2/24	8%
II) Världsdelar eller länder	1/8	13%	0/5	0%	4/11	36%	5/24	21%
III) Dotterbolag	0/8	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/24	0%
IV) Verksamhetsområde	7/8	88%	5/5	100%	5/11	45%	17/24	71%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
I) Nyttjandevärde	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader	0/8	0%	2/5	40%	0/11	0%	2/24	8%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	7,5/8	94%	4,5/5	90%	11/11	100%	23/24	96%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	6/8	75%	3,5/5	70%	11/11	100%	20,5/24	85%
III) Prognosperiod	7/8	88%	3,5/5	70%	11/11	100%	21,5/24	90%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	6/8	75%	1,5/5	30%	10/11	91%	17,5/24	73%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	8/8	100%	3,5/5	70%	10,5/11	95%	22/24	92%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	0/8	0%	2/5	40%	0/11	0%	2/24	8%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på	0/8	0%	1,5/5	30%	0/11	0%	1,5/24	6%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande	0/8	0%	1,5/5	30%	0/11	0%	1,5/24	6%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.	3/8	38%	1/5	20%	3/11	27%	7/24	29%
I) Nedskrivning av goodwill	3/8	38%	1/5	20%	3/11	27%	7/24	29%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten	1/8	13%	1/5	20%	1/11	9%	3/24	13%
Total poängsammanställning företag:	113,5/119		71,5/81		159,5/161		344,5/361	
Total sammanställning företag %:		95%		88%		99%		95%

Sammanställning UK	Industri-05	UK	Material-05	UK	Sällanköp-05	UK	UK-05	Totalt
Sammanställning	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
I) Återanskaffningsvärde	0/8	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/24	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	8/8	100%	4/5	80%	9/11	82%	21/24	88%
I) En gång per år	8/8	100%	4/5	80%	9/11	82%	21/24	88%
II) Fler än en gång per år	0/8	0%	0/5	0%	0/11	0%	0/24	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	8/8	100%	5/5	100%	11/11	100%	24/24	100%
I) Koncernnivå	4/8	50%	1/5	20%	5/11	45%	10/24	42%
II) Världsdelar eller länder	0/8	0%	0/5	0%	4/11	36%	4/24	17%
III) Dotterbolag	0/8	0%	0/5	0%	1/11	9%	1/24	4%
IV) Verksamhetsområde	4/8	50%	4/5	80%	1/11	9%	9/24	37%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	7/8	88%	4/5	80%	7/11	63%	18/24	79%
I) Nyttjandevärde	7/8	88%	4/5	80%	7/11	63%	18/24	79%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader	0/8	0%	1/5	20%	0/11	0%	1/24	4%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	7/8	88%	4/5	80%	6/11	54%	17/24	71%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	5/8	63%	3,5/5	70%	5,5/11	50%	14/24	58%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	3,5/8	44%	2/5	40%	5/11	45%	10,5/24	44%
III) Prognosperiod	4/8	50%	2,5/5	50%	5/11	45%	11,5/24	48%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	3,5/8	44%	0,5/5	10%	4,5/11	41%	8,5/24	35%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	6,5/8	81%	2,5/5	50%	5,5/11	50%	14,5/24	60%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	0/8	0%	1/5	20%	0/11	0%	1/24	4%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på	0/8	0%	0,5/5	10%	0/11	0%	0,5/24	2%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande	0/8	0%	0,5/5	10%	0/11	0%	0,5/24	2%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.	2/8	25%	0/5	0%	1/11	9%	3/24	13%
I) Nedskrivning av goodwill	2/8	25%	0/5	0%	1/11	9%	3/24	13%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten	0/8	0%	0/5	0%	1/11	9%	1/24	4%
Total poängsammanställning företag:	95,5/111		54/68		108,5/130		258/309	
Total sammanställning företag %:		86%		79%		83%		83%

Sammanställning Länder	Sverige-07	Totalt	Sverige-05	Totalt	UK-07	Totalt	UK-05	Totalt
	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%	Poäng	%
Sammanställning								
1. Redovisat en immateriell tillgång skild från goodwill.	24/24	100%	24/24	100%	24/24	100%	24/24	100%
I) Återanskaffningsvärde	0/24	0%	0/24	0%	0/24	0%	0/24	0%
II) Anskaffningsvärde minus avskrivningar och nedskrivningar	24/24	100%	24/24	100%	24/24	100%	24/24	100%
2. Nedskrivningsprövning av goodwill	24/24	100%	23/24	96%	24/24	100%	21/24	88%
I) En gång per år	24/24	100%	23/24	96%	24/24	100%	21/24	88%
II) Fler än en gång per år	0/24	0%	0/24	0%	0/24	100%	0/24	0%
3. Fördelat goodwill på kassagenererande enheter.	24/24	100%	24/24	100%	24/24	100%	24/24	100%
I) Koncernnivå	3/24	13%	3/24	13%	2/24	8%	10/24	42%
II) Världsdelar eller länder	1/24	4%	1/24	4%	5/24	21%	4/24	17%
III) Dotterbolag	2/24	8%	2/24	8%	0/24	0%	1/24	4%
IV) Verksamhetsområde	18/24	75%	18/24	75%	17/24	71%	9/24	37%
4. På vilken grund har återanskaffningsvärdet fastställts.	24/24	100%	23/24	96%	24/24	100%	18/24	79%
I) Nyttjandevärde	24/24	100%	23/24	96%	24/24	100%	18/24	79%
II) Verkligt värde minus försäljningskostnader	0/24	0%	0/24	0%	2/24	8%	1/24	4%
5. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på nyttjandevärdet.	24/24	100%	23/24	96%	24/24	100%	17/24	71%
I) Varje viktigt antagande för kassaflödesprognoser	23,5/24	98%	18,5/24	77%	23/24	96%	14/24	58%
II) Beskrivning av metod vid fastställande av antagandenas värden	14,5/24	60%	11,5/24	48%	20,5/24	85%	10,5/24	44%
III) Prognosperiod	17/24	71%	13/24	54%	21,5/24	90%	11,5/24	48%
IV) Tillväxttakt efter prognosperioden	18,5/24	77%	11/24	46%	17,5/24	73%	8,5/24	35%
V) Diskonteringsfaktor som har tillämpats på kassaflödesprognoserna.	18,5/24	77%	16/24	67%	22/24	92%	14,5/24	60%
6. Information som lämnats när återanskaffningsvärdet baserats på verkligt värde minus försäljningskostnader.	0/24	0%	0/24	0%	2/24	8%	1/24	4%
I) Beskrivning av varje viktigt antagande som det verkliga värdet baseras på	0/24	0%	0/24	0%	1,5/24	6%	0,5/24	2%
II) Metod att fastställa värdet på varje viktigt antagande	0/24	0%	0/24	0%	1,5/24	6%	0,5/24	2%
7. Nedskrivning av en kassagenererande enhet som goodwill fördelats på.	5/24	21%	2/24	8%	7/24	29%	3/24	13%
I) Nedskrivning av goodwill	5/24	21%	2/24	8%	7/24	29%	3/24	13%
II) Nedskrivning av övriga tillgångar i enheten	3/24	13%	1/24	4%	3/24	13%	1/24	4%
Total poängsammanställning företag:	322/348		287,5/335		344,5/361		258/309	
Total sammanställning företag %:	93%		86%		95%		83%	